

Tilinpäätös 2023

Satakunnan hyvinvointialue

1. Toimintakertomus	3
1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
1.1.1. Hyvinvointialuejohtajan katsaus.....	3
1.1.2. Hyvinvointialueen hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	4
1.1.3. Olennaiset muutokset hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudessa	6
1.1.4. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan laajuus	7
1.1.5. Hyvinvointialueen henkilöstö	9
1.1.6. Ympäristöasiat.....	14
1.1.7. Muut ei-taloudelliset asiat	14
1.1.8. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	15
1.1.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	16
1.2. Selonteko hyvinvointialueen sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestämisestä.....	18
1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	20
1.3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	20
1.3.2. Toiminnan rahoitus	21
1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset.....	22
1.5. Kokonaistulot ja –menot	24
1.6. Hyvinvointialuekonsernin toiminta ja talous.....	25
1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	25
1.6.2. Konsernin toiminnanohjaus	25
1.6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	25
1.6.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	26
1.6.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	26
1.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	27
1.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	30
1.7.1. Tilikauden tuloksen käsittely	30
1.7.2. Talouden tasapainottamistoimenpiteet	30
2. Talousarvion toteutuminen.....	32
2.1. Tavoitteiden toteutuminen	32

2.1.1.	Hyvinvointialuekonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen.....	32
2.2.	Tavoitteiden ja käyttötalouden toteutuminen toimialueittain	33
2.2.1.	Lasten nuorten ja perheiden toimialue.....	33
2.2.2.	Aikuisten palvelujen toimialue.....	36
2.2.3.	Ikäntyneiden palvelujen toimialue	38
2.2.4.	Eriyis- ja sairaalapalvelujen toimialue	40
2.2.5.	Pelastuslaitos	43
2.2.6.	Konsernipalvelut.....	44
2.2.7.	Hyvinvointialueen hallinto	47
2.3.	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	49
2.4.	Investointien toteutuminen.....	50
2.5.	Lainanottovaltuuksien käyttö investointien rahoittamiseen.....	51
2.6.	Rahoitusosan toteutuminen	52
2.7.	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	53
3.	Tilinpäätöslaskelmat	54
3.1.	Tuloslaskelma	54
3.2.	Rahoituslaskelma	55
3.3.	Tase	56
3.4.	Konsernilaskelmat	57
4.	Tilinpäätöksen liitetiedot.....	60
5.	Eriytetyt laskelmat.....	74
5.1.	Muut eriytetyt laskelmat.....	74
6.	Allekirjoitukset ja merkinnät	75
7.	Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	77

1. Toimintakertomus

1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1. Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Järjestämisvastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluista siirtyi vuoden 2023 alusta Satakunnan hyvinvointialueelle. Järjestämisvastuun siirtymä kunnilta ja muilta luovuttaneilta organisaatioilta onnistui turvallisesti ilman suuria häiriöitä, riskitekijöistä huolimatta. Toimintavuoden alussa luotiin myös hallinnon ja päätöksenteon prosessit. Välttämättömät järjestelmät onnistuttiin luomaan, vaikka päätöksenteon prosessit hakivat edelleen muotojaan.

Uudistuksen tavoitteina ovat sujuvat, toimintavarmat ja yhdenvertaiset palvelut. Toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelujärjestelmä edellyttää uusia järjestämisen ja tuottamisen tapoja ja menetelmiä, kuten kotiin vietäviä palveluja sekä liikkuvia ja digipalveluja. Tämän kehityksen polku saatiin vuoden aikana alulle.

Henkilöstön saatavuudessa oli haasteita erityisesti lääkäreiden, psykologien ja sosiaalityöntekijöiden osalta. Talousarvion tarkistuksessa lisättiin henkilöstön koulutusmäärärahoja laajan vaikuttamisen seurauksena. Henkilöstöpalvelut järjestivät laajan kattauksen sisäisiä koulutuksia sekä laati useita henkilöstöä ja työhyvinvointia ja -turvallisuutta koskevia ohjeita. Yhteistoimikunta kokoontui kuukausittain käsittelemään henkilöstöä koskevia asioita.

Julkisen talouden tilanne sekä kasvava valtion velka asettivat lisäpaineita hyvinvointialueiden rahoituksen suhteen. Voimassa olevan rahoituslain sisältö on haasteellinen erityisesti palvelutarpeen kriteerien, siirtymätasauksen, indeksien, jälkikäteistarkastusten ja omavastuun, alijäämän kattamisen, lainanottovaltuuksien, lisärahoituksen sekä arviointimenettelyiden osalta.

Hyvinvointialueella käynnistettiin laaja muutosohjelma rahoituslain ajallisen tiukkuuden vuoksi. Käytännössä tämä tarkoittaa laajoja sopeutus- ja tuottavuustoimia tavoitteena 92 miljoonan euron säästöt. Konkreettisesti haasteena on saada aikaan 8 % vähennys toimintamenoista. Talouden alijäämät koskien vuosia 2023 ja 2024 tulee kattaa vuoden 2026 loppuun mennessä. Satakunnan hyvinvointialueen alijäämä vuodelta 2023 on 50,8 miljoonaa euroa. Muutosohjelman osana olevaa palveluverkkoa koskeva suunnitelma päätettiin loppuvuodesta. Valtiovarainministeriön myöntämä lainanottovaltuus edellyttää, että toimintaa ja taloutta pystytään sopeuttamaan muutosohjelman viitoittamalla tiellä.

1.1.2. Hyvinvointialueen hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Satakunnan hyvinvointialueen aluevaltuusto kokoontui vuonna 2023 kymmenen kertaa ja aluehallitus 22 kertaa. Aluevaltuusto käsitteli yhteensä 163 pykälää ja aluehallitus 355 pykälää.

Satakunnan hyvinvointialueen aluehallituksen jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet olivat:

Jäsen		Henkilökohtainen varajäsen	
Lehtonen Harri, pj	sd	Wallenius Pekka	sd
Alho Marja-Leena, I vpj.	kok	Anttila Taru	kok
Korkeaoja Juha, II vpj.	kesk	Suonpää Jenni	kesk
Vesivalo Rauno	sd	Laulainen Arja	sd
Alenius Sinikka	sd	Levonen Jyrki	sd
Ylijoki Mirja	sd	Pirinen Maarit	sd
<i>Kivenmaa Harri, 16.10.2023 saakka</i>	sd	<i>Raita-aho Voitto, 16.10.2023 saakka</i>	sd
Raita-aho Voitto, 16.10.2023 alkaen	sd	Kivenmaa Harri, 16.10.2023 alkaen	sd
Holmlund Anne	kok	<i>Tähtinen Tinja, 11.12.2023 saakka</i>	kok
		Isokorpi Kristiina, 11.12.2023 alkaen	kok
Hannus Kari	kok	Kaunistola Mari	kok
<i>Kaunistola Mari, 16.10.2023 saakka</i>	kok	<i>Vahteristo Samu, 16.10.2023 saakka</i>	kok
Ahvenjärvi Sauli, 16.10.2023 alkaen	kd	Aalto Harri	kok
Haikkonen Aila	kesk	Ollila Helena	kesk
Kerola Keijo	kesk	<i>Immonen Joonas, 11.12.2023 saakka</i>	kesk
		Hakala Vilho, 11.12.2023 alkaen	kesk
Toivonen Jami	ps	Joutsenlahti Anssi	ps
Aho Mika	vas	Rantala Eero	vas
<i>Salminen Petri, 16.10.2023 saakka</i>	vas	<i>Elomaa Irmeli, 16.10.2023 saakka</i>	vihr
Elomaa Irmeli, 16.10.2023 alkaen	vihr	Salminen Petri, 16.10.2023 alkaen	vas
<i>Lahto Christa, 27.3.2023 saakka</i>	liik	<i>Sakari Heidi, 27.3.2023 saakka</i>	ps
Sakari Heidi, 27.3.2023 alkaen	ps	Sarin Jyri, 27.3.2023 alkaen	ps

Satakunnan hyvinvointialueen aluevaltuuston jäsenet olivat:

Kataja Sampsa, pj	kok	Pori
Kalli Eeva, I vpj.	kesk	Eura
Uimaluoto Marika, II vpj., 1.3.2023 alkaen	sd	Merikarvia
Immonen Niina, III vpj., 9.1.2023 alkaen	ps	Huittinen
Juntunen Marketta	kd	Pori
Ahvenjärvi Sauli	kd	Rauma
Korpela Simo	kd	Pori
Haikkonen Aila	kesk	Pori
Koivisto Arimo	kesk	Kankaanpää
Nikula Heimo	kesk	Eurajoki
Ollila Helena	kesk	Rauma
Sulkava Heli	kesk	Pori
Immonen Joonas	kesk	Huittinen
Kantola Juha	kesk	Pori
Korkeaoja Juha	kesk	Kokemäki
Kerola Keijo	kesk	Kankaanpää

Vaitomaa Marja	kesk	Eurajoki
Grönman Minna	kesk	Pomarkku
Huhtanen Tapio	kesk	Pori
Jalonen Vesa	kesk	Eurajoki
Holmlund Anne	kok	Ulvila
Hölttä Atte	kok	Huittinen
Perälä Eveliina	kok	Eura
Kyhä Henna	kok	Pori
Aromaa Jaakko	kok	Pomarkku
<i>Joutsenlahti Juha, 23.1.2023 saakka</i>	kok	
Junnila Elina, 23.1.2023 alkaen	kok	Pori
Hannus Kari	kok	Pori
Kähkönen Kari	kok	Kankaanpää
Kaunistola Mari	kok	Pori
Alho Marja-Leena	kok	Rauma
Jaspa Marjo	kok	Säkylä
Marttinen Matias	kok	Rauma
Lahto Christa	liik	Pori
Viinamäki Niko	liik	Pori
Joutsenlahti Anssi	ps	Kankaanpää
Sakari Heidi	ps	Pori
Sarin Jyri	ps	Eura
Huru Petri	ps	Pori
Ojala-Seppä Soile	ps	Kokemäki
Toivonen Jami, III vpj. 9.1.2023 saakka	ps	Rauma
<i>Salonen Kristiina, II vpj. 28.2.2023 saakka,</i>		
<i>valtuutettu 31.3.2023 saakka</i>		
Bergroth-Lampinen Diana, 1.4.2023 alkaen	sd	Pori
Laulainen Arja	sd	Pori
Starck Erja	sd	Rauma
Kivenmaa Harri	sd	Kokemäki
Lehtonen Harri	sd	Eura
Viljanen Heidi	sd	Kankaanpää
Lukka Heli	sd	Nakkila
Sjöman Ilona	sd	Eurajoki
Viljanen Jarkko	sd	Ulvila
Rantanen Johanna	sd	Pori
Uusitalo Jouni	sd	Pori
Levonen Jyrki	sd	Pori
Jokinen-Anttila Leena	sd	Ulvila
Vainio Maaret	sd	Eura
Ylijoki Mirja	sd	Rauma
Wallenius Pekka	sd	Rauma
Vesivalo Rauno	sd	Pori
Seimelä Sari	sd	Rauma
Alenius Sinikka	sd	Pori
Hakala Jari	vas	Pori
Tuomi Jenni	vas	Harjavalta

Aho Mika	vas	Pori
Tommila Milka	vas	Pori
Salminen Petri	vas	Eura
Ranta Raisa	vas	Pori
Elomaa Irmeli	vihr	Kankaanpää
Pullinen Laura	vihr	Pori
Ranne Kaarina	vihr	Pori
Valtanen Niina	vl	Kokemäki

Aluevaltuuston varajäsenet on määrätty puolueittain kutsumisjärjestyksessä.

Aluevaltuusto on määrännyt tilivelvolliset kokouksessaan 4.12.2023.

Laki hyvinvointialueesta 22 §:n mukaan aluevaltuusto päättää tilivelvollisten nimeämisestä. Satakunnan hyvinvointialueen tilivelvolliset vuonna 2023 ovat:

- aluehallituksen jäsenet
- hyvinvointialuejohtaja
- sotejohtaja
- toimialuejohtajat
- vastuualuejohtajat
- vastuuyksiköiden päälliköt

Järjestämisvastuun siirto kunnilta ja sairaanhoitopiiriltä hyvinvointialueelle toteutui 1.1.2023 lukien suunnitellusti ja lainsäädännön mukaisesti. Toiminnan siirto ei aiheuttanut merkittäviä poikkeamia asiakkaiden ja potilaiden palveluihin tai järjestelmien toimintaan.

Toimielinten osalta aluevaltuusto ja aluehallitus olivat kokoontuneet jo vuoden 2022 aikana säännöllisesti, joten vuosi 2023 ei tuonut muutoksia näiden toimielinten toimintaan. Yksilöasioiden jaoston, lautakuntien sekä vaikuttamistoimielinten työ käynnistyi vuoden 2023 alusta lukien järjestämisvastuun myötä.

1.1.3. Olennaiset muutokset hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudessa

Hyvinvointialueen tehtävissä ei tapahtunut olennaisia muutoksia ensimmäisenä toimintavuonna. Hyvinvointialueen toiminnassa keskityttiin ja panostettiin uuden organisaation toiminnan käynnistämiseen sekä palvelutuotannon turvaamiseen ja vakiinnuttamiseen.

Hyvinvointialueiden rahoitus perustuu pääosin valtion yleiskatteiseen laskennalliseen rahoitukseen. Alueet päättävät itsehallintonsa nojalla rahoituksen käytöstä ja kohdentamisesta säädösten puitteissa. Rahoituksen taso kohdennetaan alueille laskennallisten kriteereiden perusteella kansallisesti ja tarkistetaan vuosittain. Rahoituksen pohjana oli kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2022 talousarvotietojen mukaiset siirtyvät kustannukset, joka on päivitetty kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2022 tilinpäätöstietojen perusteella valtakunnan tasolla. Satakunnan hyvinvointialueen v. 2023 rahoitus oli 970,9 miljoonaa euroa.

Valtiovarainministeriö on asettanut hyvinvointialueiden rahoitusmallin kehittämisen työryhmän toimikaudelle 3.11.2023–31.12.2026. Hyvinvointialueiden rahoitusmallin kehitystyön tavoitteena on sosiaali- ja terveystalouden rahoitusmallin turvaaminen, mallin kannustavuuden parantaminen ja kustannustenhallinnan tukeminen. Muutoksia tehdään hallitusti ja ennakoitavasti, perustuslain mukaiset palvelut turvaten.

Toimintatuotot ovat valtion rahoituksen lisäksi toinen hyvinvointialueen rahoituskanava. Toimintatuottojen toteuma oli tilinpäätöksessä 134,0 miljoonaa euroa, toimintatuottojen ylitys oli talousarvion nähden 24,0 miljoonaa euroa. Toimintatuotoissa ylittyivät myyntituotot 2,7 miljoonaa euroa, maksutuotot 21,4 miljoonaa euroa ja muut myyntituotot 4,7 miljoonaa euroa, toimintatuottojen ylitykset johtuivat talousarvion laadinnan pohjatietojen puutteellisuudesta ja puutteista sekä kasvaneista asiakasvolyymeista ja asiakasmaksujen korotuksista. Hyvinvointialueen rahoitustuottojen ja – kulujen toteuma oli tilinpäätöksessä + 2,1 miljoonaa euroa, jossa rahoitustuottojen tuotto oli 4,2 miljoonaa euroa. Hyvinvointialueen maksuvalmius oli hyvällä tasolla alkuvuoden, joten pankkitililtä saatu tuotto kattoi rahoituskulut.

Vuoden 2023 aikana toteutettiin merkittäviä kilpailutuksia mm. eri asumispalveluissa, lääkäripalveluiden ja elintarvikkeiden hankinnoissa sekä kotihoidossa ja kotihoidon ateriapalveluissa.

Harjavallan sairaalan korvaava Satapsykiatrian uudisrakennus valmistui aikataulun mukaisesti kesällä 2023. Satapsykiatrian uudisrakennuksen investoinnin kustannukset olivat 49 miljoonaa euroa ja investoinnin kustannusarvio alittui noin 7 miljoonalla eurolla. Tyhjentyneisiin Harjavallan sairaalan tiloihin siirretään hyvinvointialueen muuta toimintaa. Kiinteistöosakeyhtiö Rauman sairaala purettiin selvitystilan kautta ja yhtiön kiinteistöomaisuus siirtyi hyvinvointialueen taseeseen. KOy Rauman sairaalan purkumenettelyn piti päättyä vuoden 2022 loppuun mennessä, mutta Patentti- ja rekisterihallituksessa olleen käsittelyruuhkan vuoksi purkumenettely saatiin päätökseen vasta keväällä 2023.

1.1.4. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan laajuus

Hyvinvointialue vastaa alueellaan tehtävälänsä tutkimustoiminnasta valtakunnalliset tavoitteet huomioiden. TKIO-vastuuyksikkö tukee kehittämishankkeiden toimeenpanoa ja tieteellisen tutkimuksen toimintamahdollisuuksia hyvinvointialueella. Tutkimushankkeisiin ei ole käytetty hyvinvointialueen omarahoitusta.

Aktiivisia tutkimushankerahoituksia oli vuonna 2023 yhteensä 77:

- valtion tutkimusrahoitusta saaneita tutkijoita 39
- muita ulkoisella rahoituksella toteutettuja tutkimushankkeita 38

Yhteensä tutkimusrahoituksen toteutuneet toimintakulut olivat 203 712 euroa ja vyörytyskulut 17 148 euroa sekä toimintatuotot 226 376 euroa.

Kehittämishankkeet

Vuonna 2023 Satakunnan hyvinvointialueen TKIO-vastuuyksikön kehittämishanketoiminnan toteutuneet toimintatuotot olivat 15,1 miljoonaa euroa, joka on 18 % alle talousarvion. Toteutuneet toimintakulut olivat 13,5 miljoonaa euroa, joka on 29 % alle talousarvion. Toimintatuotot ja toimintakulut jäivät alle talousarvion, koska asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttöönotot toteutuvat vasta vuonna 2024.

Kehittämishanketoimintaan kohdistui aiheuttamisperiaatteen mukaisesti sisäisiä vyörytysmenoja 2,1 miljoonaa euroa. Merkittävimpiä vyörytysmenoja olivat:

- työpanossiirrot hankepalkoista sosiaalikuuluineen 1,7 miljoonaa euroa,
- yleiskuluisä 4 % hankekuluille 0,3 miljoonaa euroa.

Kehittämishanketoiminnan hyvinvointialueen käyttötaloudesta rahoitettava osuus vuonna 2023 on ollut 0,5 miljoonaa euroa (TA23 0,6 miljoonaa euroa). Joulukuussa 2023 kehittämishankkeiden määräaikaisissa tehtävissä työskenteli 88 henkilöä.

Hankesalkku vuonna 2023

Vuoden 2023 aikana TKIO-toiminnan hankesalkussa oli yhteensä 20 kehittämiseen osoitetulla ulkoisella rahoituksella toteutettuja ja/ tai hyvinvointialueen omarahoitusta sisältävää hanketta. Näistä toimintakertomusvuoden aikana päättyi 13. Hankkeet ovat toteuttaneet hyvinvointialueen strategisia tavoitteita sekä muutosohjelman mukaisia toimenpiteitä. Lisäksi rahoitukset ovat kohdistuneet välttämättömiin hyvinvointialueen ICT-muutoksiin sekä toiminnan käynnistymiseen ja vakiinnuttamiseen liittyviin toimenpiteisiin. Kertomusvuoden aikana Satakunnan hyvinvointialueen hallinnointiaikana alla mainittujen päättyneiden hankkeiden kokonaisuus oli 6,8 miljoonaa euroa.

Kertomusvuoden aikana päättyneet hankkeet:

- Satakunnan tulevaisuuden sote-keskus -hanke 2022–2023 (rahoittaja STM)
- Satakunnan tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut -hanke (rahoittaja STM)
- Satakati (rahoittaja STM)
- Itsemurhien ehkäisy Satakunnassa -jatko-hanke (rahoittaja STM)
- Funteeraamo (rahoittaja Satakuntaliitto/AIKO)
- Palliatiivisen hoidon palvelujen tuottaminen ja laadun parantaminen (rahoittaja STM)
- Barnahus 2 -hanke (rahoittaja STM)
- Ikäystävällinen Pori -hanke (rahoittaja STM/TE-rahoitus)
- Psykososiaalisten palveluiden kehittäminen (hallinnoija Varsinais-Suomen hyvinvointialue, Satakunnan hyvinvointialue osallistui omarahoitukseen)
- TYÖOTE-hanke (hallinnoija Keski-Suomen hyvinvointialue, Satakunnan hyvinvointialue osallistui omarahoitukseen)

Vuonna 2023 loppuraportoidut hankkeet (päättäneet 2022):

- Satakulttuurien -hanke (STM/ TE-rahoitus)
- Itsemurhien ehkäisy Satakunnassa -hanke (STM)
- Työkykyä Satakuntaan -hanke (STM)
- Kestävän kasvun Satakunta 1 -hanke (STM)

Vuodelle 2024 jatkuvat hankkeet tai ulkoiset kehittämislouhteiset rahoitukset:

Päättäneiden hankkeiden lisäksi hyvinvointialue toteutti vuonna 2023 seuraavia vuodelle 2024 jatkuvia hankkeita tai muita ulkoisella rahoituksella toteutettavia kehittämistoimia:

- Kestävän kasvun Satakunta 2 -hanke (2023–2025)
- Inhimillisesti kestävä työ Satakunnan hyvinvointialueella (2023–2025)
- Barnahus 3 -hanke (2024),
- VM:n ja STM:n muutosrahoitukset välttämättömien ICT-muutosten toteuttamiseen (2024/2025)
- Hyvinvointialueen vakiinnuttaminen ja toiminnan kehittäminen (LTA23), (2023–2025)
- Sosiaalinen luotto Satakunnassa.

1.1.5. Hyvinvointialueen henkilöstö

Satakunnan hyvinvointialueen palvelukseen siirtyi 1.1.2023 henkilöstöä 21 eri organisaatiosta. Alkuvuoden toimintaa leimasi henkilöstön perustietojen hallinta lakisääteisten velvollisuuksien hoitamiseksi sekä yhtenäisten henkilöstökäytäntöjen luominen. Luovuttavilta organisaatioilta saatujen tietojen pohjalta vakituisen siirtyvän henkilöstön määräksi oli arvioitu noin 8 650 henkilö. Siirtyvän määräaikaisen henkilöstön määrää oli hankala ennakoita tarkkaan arvioida, sillä vuodenvaiheessa määräaikaisia palvelussuhteita on enemmän kuin normaalista vuoden aikana. Henkilöstön määrässä ei ole ensimmäisen toimintavuoden aikana tapahtunut merkittävää muutosta ja henkilöstön määrän kehityksessä toimialueiden välillä ei ole ollut juurikaan eroja, pl. hyvinvointialueen hallinto.

Henkilöstövoimavaroista laaditaan erillinen henkilöstökertomus kevään aikana, josta henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja tarkastellaan laajemmin.

Henkilöstömäärät 1.1.2023 ja 31.12.2023

Toimialue tilanne 1.1.2023	Henkilöstö- määrä vakituiset	Henkilöstö- määrä määräaikaiset	Yhteensä
Hyvinvointialueen hallinto	38	78	116
Konsernipalvelut	1 127	202	1 329
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	654	121	775
Aikuisten palvelut	1 424	318	1 742
Ikääntyneiden palvelut	2 201	381	2 582
Erityis- ja sairaalapalvelut	3 049	928	3 977
Pelastuslaitos	203	28	231
Yhteensä	8 696	2 056	10 752

Toimialue tilanne 31.12.2023	Henkilöstö- määrä vakituiset	Henkilöstö- määrä määräaikaiset	Yhteensä
Hyvinvointialueen hallinto	72	102	174
Konsernipalvelut	1 164	266	1 430
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	671	140	811
Aikuisten palvelut	1 434	363	1 797
Ikääntyneiden palvelut	2 216	523	2 739
Erityis- ja sairaalapalvelut	2 957	992	3 949
Pelastuslaitos	210	26	236
Yhteensä	8 724	2 412	11 136

Tehty vuosityöaika

(teoreettinen säännöllinen vuosityöaika – henkilön poissaolopäivien summa työpäivinä)

Toimialue	Henkilöstö- määrä	Teoreetti- nen säännöl- linen vuosityö- aika (vrk)	Tehty vuosityöaika (vrk)	Toteutu- nut työpa- nos-%
Hyvinvointialueen hallinto	219	37 827	30 994	86,10%
Konsernipalvelut	1 853	382 759	290 732	79,80%
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	983	206 846	152 241	77,91%
Aikuisten palvelut	2 596	483 410	357 978	78,84%
Ikääntyneiden palvelut	3 618	706 464	518 073	76,83%
Erityis- ja sairaalapalvelut	4 885	1 044 387	745 510	76,83%
Pelastuslaitos	243	60 982	45 395	80,52%
Yhteensä	13 586	2 923 232	2 141 149	77,83%

Toteutunut työpanos vuonna 2023

(tehdyn vuosityöajan osuus (%) teoreettisesta säännöllisestä työajasta)

Vuosi	Kuukausi	Henkilös- tömäärä	HTV2 Maksettu työpanos (hlö)	HTV2 Maksettu kasvu-%	Teoreetti- nen säännölli- nen vuosityö- aika (vrk)	Tehty vuosityö- aika (vrk)	Toteu- tunut työpanos- %
2023	Tammikuu	11 085	794,76		238 262	194 151	84,62%
	Helmikuu	11 012	715,86	-9,93%	217 770	170 283	81,35%
	Maaliskuu	11 134	799,92	11,74%	253 049	198 038	81,57%
	Huhtikuu	11 324	789,03	-1,36%	223 738	159 484	78,32%
	Toukokuu	1 1509	823,26	4,34%	258 288	205 838	83,04%
	Kesäkuu	11 916	846,38	2,81%	259 620	174 977	73,55%
	Heinäkuu	11 842	868,44	2,61%	246 990	137 306	58,08%
	Elokuu	11 656	842,71	-2,96%	262 484	184 892	73,53%
	Syyskuu	11 330	790,11	-6,24%	234 639	180 374	80,16%
	Lokakuu	11 359	808,41	2,32%	245 009	191 604	81,48%
	Marraskuu	11 387	785,29	-2,86%	246 358	194 844	82,29%
Joulukuu	11 475	819,35	4,34%	237 025	149 363	76,43%	
Yhteensä		13 586	9 683,51	9,24%	2 923 232	2 141 149	77,83%

Terveysperusteiset poissaolot

Terveysperusteisia poissaolopäiviä hyvinvointialueella vuonna 2023 oli 210 981 päivää Työkyvyttömyyden perusteina suurimpina perusteina ovat liikunta- ja tukielinten sairaudet sekä mielenterveyden häiriöt.

Toimialue	Henkilöstö- määrä	Terveysperusteis- ten poissaolo- päivien lkm	Terveysperusteis- ten poissaolo- kertojen lkm	Terveysperusteisten poissaolopäivien lkm/henkilö	Terveys- perusteinen poissaolo-%	Terveysperusteis- ten poissaolo- päivien lkm per
Hyvinvointialueen hallinto	219	581	179	1,89	1,10 %	3,18
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	983	10 920	2 445	7,93	3,77 %	11,45
Pelastuslaitos	243	3 885	512	11,42	4,55 %	12,95
Erityis- ja sairaalapalvelut	4 885	66 152	13 553	9,67	4,52 %	14,06
Aikuisten palvelut	2 596	32 104	6 687	8,83	4,74 %	14,31
Konsernipalvelut	1 853	32 161	6 118	12,40	6,00 %	17,26
Ikääntyneiden palvelut	3 618	65 178	13 542	12,87	6,59 %	19,71
Yhteensä	14 397	210 981	43 036	11,09	5,16 %	15,56

Työhyvinvointikokemukset vaihtelevat paljon eri toimialueilla. Toimenpiteet, joilla vaikutetaan kokemukseen, tulee segmentoida alueiden tarpeiden mukaisesti. Yhteisiä lähtökohtia kaikelle työhyvinvoinnin ja työkyvyn parantamiselle ovat johtaminen, työyhteisön kehittäminen sekä työkyvyn tukitoimet.

Eläköityvät

Noin liki kolmasosa Satakunnan hyvinvointialueen henkilöstöstä (3 000 työntekijää) on ikäluokassa 55+. Kevan laatimien eläke-ennusteiden mukaan Satakunnan hyvinvointialueen henkilöstöä eläköityy vuoteen 2028 mennessä seuraavasti:

Ammattiluokka	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä
Lähihoitajat	101	108	103	94	92	498
Sairaanhoidajat	60	66	65	63	56	310
Sairaala- ja laitospulaiset	42	40	43	37	34	196
Sosiaalialan ohjaajat	15	15	16	13	15	74
Johdon sihteerit ja osastosihteerit	15	13	15	20	18	81
Sosiaalityöntekijät ym.	7	7	9	7	8	38
Terveystenhoitajat	12	8	6	5	7	38
Yleislääkärit	3	3	4	3	3	16
Fysioterapeutit ym.	6	5	5	6	6	28
Hammashoitajat	6	6	4	6	6	28
Palomiehet	2	3	5	4	4	18
Avustavat keittiötyöntekijät	7	10	11	6	6	40
Osastonhoitajat	5	9	9	8	8	39
Yleissihteerit	7	11	9	6	5	38
Bioanalyttikot (terveydenhuolto)	5	3	3	3	4	18
Erikoislääkärit	2	2	3	2	3	12

Hammaslääkärit	5	4	3	5	2	19
Hallinnon ja elinkeinojen kehittämisen erityisasiantuntijat	2	2	4	4	3	15
Välinehuoltajat	4	3	4	8	5	24
Yliääkärit	4	4	4	3	4	19
Lääketieteellisen kuvantamis- ja laitetekniikan asiantuntijat	1	2	2	4	3	12
Psykologit	3	2	3	3	3	14
Sairaankuljetuksen ensihoitajat	1	2	1	1	2	7
Terveystieteiden johtajat	3	3	3	3	3	15
Kokit, keittäjät ja kylmäköt	4	1	3	5	3	16

Rekrytoinnit

Rekrytoinneissa vuonna 2023 onnistuttiin saamaan melkoinen joukko henkilöitä kiinnostumaan Satakunnan hyvinvointialueen työtehtävistä. Rekrytoinneista vain 67 julkaistua rekrytointia ei saavuttanut yhtään hakijaa. Pääosa näistä julkaisuista oli terveydenhuollon ammattihenkilöitä. Vakituisiin tehtäviin hakijoita oli selvästi paremmin kuin määräaikaikaisuuksiin (5,3/3,2). Satakunnan luvut ovat valtakunnallisesti yli keskiarvon Kuntarekryn tilastoinnin perusteella.

Toimialue	Rekrytoinnit	Työpaikat	Hakemuksia	Hakijoita
Aikuisten palvelut	318	416	2 654	6,4
Erityis- ja sairaalapalvelut	326	685	2 450	3,6
Ikäntyneiden palvelut	299	763	2 263	3,0
Konsernipalvelut	104	258	2 410	9,3
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	153	256	1 065	4,2
Pelastustoimi	31	37	148	4,0
Strategia ja järjestäminen + hallinto	43	59	610	10,3
Yhteensä	1 274	2 474	11 600	4,7

Työhyvinvointikysely

Mittari	HYVINVOINTIALUEEN HALLINTO JA STRATEGIA JA PELASTUSLAITOS							
	Satakunnan hyvinvointialue	JÄRJESTÄMINEN	TOIMIALUE	KONSERNIPALVELU TOIMIALUE	IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUJEN TOIMIALUE	AIKUISTEN PALVELUJEN TOIMIALUE	LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN PALVELUJEN TOIMIALUE	ERITYIS- JA SAIRAALAPALVELUJEN TOIMIALUE
Panostaa työhönsä	86,1	88	69,9	82,8	85	86,7	90,5	87,1
Työ on palkitsevaa	24,9	34,5	28,3	28,6	21,9	25	23,8	25,2
Saa työstä vastinetta tunnustuksena ja arvostuksena	17,9	28,5	17,2	24,2	14,3	17,8	16,2	18,3
Kokee työstressiä: paljon panostusta, vähän palkitsevuutta	23,6	24	14	19	22,3	24,5	26,2	25,3
Kokee työpaineita	35,9	45,9	35,3	31,3	34,4	31,9	41,1	38,7
Paljon sananvaltaa töihinsä	40,8	65,2	47,8	44,7	36,4	50,8	55,1	33
Kokee työstressiä: paljon työpaineita, vähän sananvaltaa	18,1	19,6	10,9	12,6	18,3	14,8	12,4	22,8
Palautuu hyvin työpäivän aiheuttamasta rasituksesta	35,6	39	52,7	41,1	35,2	36,3	32,5	33,6
Kokee muutokset työssä myönteisiksi	15,5	31,6	21,5	24,4	14,9	15,7	10,2	13,2
Ei vaikutusmahdollisuuksia muutoksiin töissä	51,9	30,6	53,8	39	60,8	46,5	51	53,8
Työyhteisön yhteistyö on toimivaa	63,5	59,5	49,2	61,2	65,1	63,4	66,9	63,3
Jokainen tuntee tulevansa ymmärretyksi ja olevansa hyväksytty	54	55	41,9	54,9	54,8	55	61,4	51,6
Pidämme toisemme ajan tasalla työasioista	71,7	64	52,7	68,1	74,1	70,1	74,8	72,5
Asenteemme on: "toimimme yhdessä"	60,4	55,7	48,4	59,4	59,9	60,5	62,7	61,2
Tietoa todella pyritään jakamaan työyhteisön sisällä	67,9	63,2	53,8	62,3	71,6	67,9	68,9	67,8
Lähiesihenkilön toiminta koetaan oikeudenmukaiseksi	72,7	78	69,4	79	72,8	71,8	80,8	69,3
Päätöksenteko koetaan oikeudenmukaiseksi	27,6	25,3	21,1	36,8	31,8	27,3	19,1	24,4
Päätökset ovat johdonmukaisia (kaikilla samat säännöt)	36,2	27,1	30,1	44,8	40,7	35,3	30	33,2
Suosittelisi työnantajaa ystäväilleen	15,4	12,6	16,1	24,8	18,1	14,2	7,1	13,3
Työkyky on alentunut	41,3	-	-	36,9	41,5	41,1	46,1	42,2

Satakunnan hyvinvointialueella toteutettiin yhteistyössä Työterveyslaitoksen kanssa koko henkilöstöä koskeva työhyvinvointikysely ”Mitä kuuluu?” loka-marraskuussa 2023. Samaan aikaan kyselyyn osallistui viisi muuta hyvinvointialuetta. Tuloksissa näkyy hyvinvointialueuudistus. Työhyvinvointikyselyssä kartoitettiin organisaation palveluksessa olevien työntekijöiden työhyvinvointi ja siinä ilmeneviä kehittämiskohteita. Teemoina olivat työstä saatu palaute, työhön panostus, lähiesihenkilötyö, psykologinen turvallisuus, muutuskokemukset sekä työkyky. Kyselyyn vastasi 5 426 työntekijää vastausprosentin ollessa 52 %.

Tulosten mukaan jopa 86 % vastaajista panostaa työhönsä. Lähes kolme neljäsosaa vastaajista koki esihenkilöiden johtavan oikeudenmukaisesti. Nuoret olivat muita ikäryhmiä tyytyväisempiä esihenkilötyöhön.

Kaksi kolmasosaa vastaajista koki työyhteisöjen yhteistyön toimivaksi ja lähes 70 % vastaajista koki, että tietoa jaetaan. Toimialueista lasten, nuorten ja perheiden palvelut erottuivat positiivisesti työyhteisön toimivuuden sekä lähijohtamisen osalta.

Joka neljäs vastaaja koki työstressiä, jossa työhön panostetaan paljon, mutta työtä ei koeta palkitsevaksi. Stressikokemukset vaihtelivat paljon eri ammattiryhmien välillä. Yli 50-vuotiaista lukien työstressikokemukset kasvoivat. Vähiten stressiä kokivat nuoret. Nuoret ikäryhmät arvioivat vaikutusmahdollisuuksia muita positiivisemmin. 40–60 -vuotiaista yli puolet koki vaikutusmahdollisuuksiensa olevan vähäisiä työhönsä.

Yli kolmannes kaikista vastaajista palautui hyvin työstä. Huomattavaa oli, että nuoret palautuivat vanhempia huonommin työstä. Erityisen hyvää palautumista oli pelastuslaitoksella. Psykologinen turvallisuuden tunne oli suurinta nuorissa ikäluokissa.

Toimialueiden välillä työhyvinvointikokemukset vaihtelivat paljon. Työkuormitusta sekä palautumattomuutta työstä koettiin eniten erityis- ja sairaalapalvelujen toimialueella sekä lasten,

nuorten ja perheiden toimialueella. Lasten, nuorten ja perheiden toimialueella työhyvinvointia lisää kuitenkin hyvä johtaminen ja yhteistyö. Pelastuslaitoksella työoloihin liittyvät asiat ovat kunnossa, mutta kehitettävää on toimintakulttuurissa sekä yhteistyössä. Satakunnan hyvinvointialueen esihenkilöiden työkuormitus ja palautumisen puute oli hieman suurempaa kuin muilla hyvinvointialueilla.

Ikäryhmien vertailussa 40–49 -vuotiaiden ja yli 60-vuotiaiden työntekijöiden työkyky oli heikompi kuin keskimäärin hyvinvointialueella. Tulokset kertovat hyvinvointialueuudistuksen aiheuttaneen kuormittuneisuutta ja stressiä, mutta kokemukset vaihtelevat paljon ammattiryhmien, ikäluokan ja toimialueiden välillä. Käynnissä oleva iso organisaatiouudistus on vielä kesken ja uudistuksen juurruttaminen edellyttää yhteistä kehittämistä työntekijöiden kanssa.

Työhyvinvointikyselyn tuloksia hyödynnetään Satakunnan hyvinvointialueen työyhteisöohjelman perustana. Toimenpiteet yhdistetään aiemmin syksyllä Kevalta saatuun työelämän kehittämishankerahoitukseen.

Henkilöstön kehittäminen

Henkilöstön kehittäminen pohjautuu organisaation strategiaan pohjautuvaan koulutussuunnitelmaan.

Vuonna 2023 hyvinvointialueella vahvistettiin johdon linjaamana yhteisen toimintakulttuurin rakentamista ja lisättiin talous- ja kustannusvaikuttavuuteen liittyvää osaamista. Osaavana ja hyvinvoivana työelämässä sekä esihenkilö- ja johtamiskoulutus olivat henkilöstökoulutuksen yläkäsitteitä, joiden alle koulutuksia koottiin. Toimintakulttuuriin liittyy työhyvinvoinnin, työn mielekkyyden ja merkityksellisyyden kokemuksen vahvistaminen ja sillä edistetään työhön sitoutumista, tavoitteellista sekä vastuullista kehittymistä. Lisäksi kehitettiin henkilöstön järjestelmien käyttöön liittyvää osaamista sekä tietojohtamis- ja digitaitoja. Henkilöstölle tarjottiin myös työ- ja asiakas-/potilasturvallisuuskoulutuksia.

Kattava ja laadukas sisäinen koulutustarjonta (yli 1 400 koulutustilaisuutta, lähes 40 000 osallistumiskertaa, yhteensä 10 616 koulutuspäivää, joista 7 700 sisäistä) luo henkilöstölle hyvät mahdollisuudet ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan.

1.1.6. Ympäristöasiat

Toiminnassa ei ole tunnistettu ympäristökysymyksiä, jotka oleellisesti vaikuttavat hyvinvointialueen taloudelliseen tulokseen, asemaan tai toiminnan kehitykseen. Satakunnan hyvinvointialueella on vuoden 2023 aikana aloitettu koko hyvinvointialueen toimintaa ohjaavan asiakirjan “kestävän kehityksen periaatteet” valmistelu aluehallituksen hyväksyttäväksi.

1.1.7. Muut ei-taloudelliset asiat

Satakunnan hyvinvointialueella on vuoden 2023 aikana valmisteltu ja hyväksytty useita säädöksiä ja ohjeita, joilla ohjataan henkilöstöä toimimaan eettisesti ja hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti sekä huolehditaan korruption ja lahjonnan torjumisesta. Aluehallitus on 20.11.2023 hyväksynyt Hyvä hallinto ja sisäinen valvonta -ohjeen ja 10.10.2022 Hankinta- ja sopimusohjeen. Lisäksi vuoden 2023 aikana on hyväksytty hallintopalveluiden antamana ohjeena Valmistelijan käsikirja, jossa ohjeistetaan esim. esteellisyyden arviointiin liittyviä asioita.

Toiminnassa ei ole tunnistettu korrupioon tai lahjontaan liittyviä riskejä tai tapauksia. Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Whistleblowing-direktiivin mukainen ilmoituskanava on käytössä.

1.1.8. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Satakunnan hyvinvointialueen vuosittaiset investointimenot kasvavat voimakkaasti lähivuosina ja saavuttavat investointisuunnitelman 2025–2028 mukaan huippunsa vuonna 2027 jolloin yhden vuoden investointien yhteissumma on 109 miljoonaa euroa.

Hyvinvointialueelle myönnettiin vuonna 2023 lainanottovaltuutta noin 302 miljoonaa euroa, josta investointisuunnitelman kohteisin on sidottuna 202 miljoonaa euroa. Alueelle ei kuitenkaan myönnetty ehdollisesti lainanottovaltuutta vuoden 2024 uusiin investointihankkeisiin, minkä vuoksi Satakunnan hyvinvointialue haki poikkeuksellista lainanottovaltuutta vuoden 2024 investoinneille.

Satakunnan hyvinvointialueen investointisuunnitelma vuosille 2024–2027 on yhteensä 244 miljoonaa euroa, josta valtaosa omaan taseeseen. Alueen keskeisin rakennusinvestointi on niin sanottu kuumasairaala hanke 2023–2027 (120 miljoonaa euroa) sekä Rauman Steniuksenkatu 2 kampuksen (2023–2026) peruskorjaus (37 miljoonaa euroa). Kuumasairaala hanke edellyttää toteutuessaan uudisrakennuksena myös K-rakennuksen peruskorjauksen, jonka alustava kustannusarvio on 60 miljoonaa euroa ja johon ei ole vielä anottu lainanottovaltuutta.

Länsi-Suomen yhteistyöalueella on ICT-järjestelmien osalta käynnissä asiakas- ja potilastietojärjestelmien harmonisointeja, digialustahanke sekä tiedolla johtamisen järjestelmien uudistaminen joiden toteutukseen vaikuttavat valmistelussa olevat hyvinvointialueiden strategiat. Tavoitteena on, että investointikaudella 2025–2027 asiakas- ja potilastietojärjestelmien uudistamista tarkastellaan yhteistyössä Länsi-Suomen YTA-alueen kanssa. Länsi-Suomen YTA-alueen ICT-järjestelmä hankinnoissa hyvinvointialueiden yhteisesti omistama in-house yhtiö 2M-IT Oy on keskeisessä roolissa. ICT-investointien tasoon kohdistuu tulevaisuudessa merkittävää nousupainetta johtuen alueen voimakkaasta panostuksesta digitalisaatioon.

Investointisuunnitelmassa vuosille 2024–2027 on investointeja yhteensä 244 miljoonaa euroa. Vastaavana aikana hyvinvointialueen lainakanta kasvaa noin 158 miljoonaa euroa, vuonna 2024 lainakanta on 101 miljoonaa euroa ja vuonna 2027 lainakanta olisi 259 miljoonaa euroa. Lainakannan kasvun myötä hyvinvointialueen rahoituskulut kasvavat merkittävästi. Investointien tulisi olla selkeästi tuottavuutta nostavia, jotta lisääntyvät rahoituskuluja saadaan katettua myös tuottavuuden kasvulla.

Taloussuunnittelukaudella vuosina 2024–2026 hyvinvointialueen tulee kattaa vuoden 2023 alijäämä 50,8 miljoonaa euroa. Lisäksi vuoden 2024 talousarvio on alijäämäinen 56,7 miljoonaa euroa, joka tulee kattaa myös vuoden 2026 loppuun mennessä. Näiden alijäämien kattaminen edellyttää, että vuosina 2025 ja 2026 hyvinvointialue tekee ylijäämää noin 107,8 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmassa ei ole huomioitu vuosittaista kustannusten kasvua (sotessa noin 3–4%/v) ja valtion jälkikäteiskorvausten osalta ei ole tiedossa lopullista virallista tietoa vuosille 2025 ja 2026, koska Vm:n ei ole niitä ilmoittanut.

Talouden sopeuttamisessa tärkein tekijä on muutosohjelman ja siihen sisältyvän palveluverkkohankkeen toteutuminen. Ellei niillä saada riittävää talouden sopeuttamista aikaiseksi on talouden sopeuttamiseen tehtävä lisätoimenpiteitä.

Talouden suunnittelussa on haasteena, ettei taloussuunnittelukauden rahoituksessa tiedetä täysimääräisesti ns. jälkikäteistarkistuksen vaikutusta. Jälkikäteistarkistuksella tarkistetaan

hyvinvointialueiden rahoitus vastaamaan todellisia kustannuksia. Esimerkiksi vuoden 2023 jälkikäteistarkistus kohdentuu vuodelle 2025, jolloin hyvinvointialueet saavat koko maan tasolla rahoituksen tarkistuksen vuoden 2023 alijäämien perusteella.

Hyvinvointialueen talouden ollessa tasapainossa taloussuunnittelukauden jälkeen, on toimintakulujen kasvu saatava pidettyä kulloisenkin hyvinvointialueindeksin mukaisena. Lisäksi hyvinvointialueindeksin mukaisella kustannusten kasvulla on kyettävä kattamaan voimakkaasti kasvavien investointien rahoituskulut.

Suomen julkisen talouden tila on heikentynyt ja lisää talouden sopeutustoimia on tulossa valtionhallinnossa. Hyvinvointialueiden alijäämät ovat arviolta yhteensä noin 1,4 miljardia euroa vuodelta 2023. Valtion talouden kehyksessä tälle hallituskaudelle ei ole huomioitu hyvinvointialueiden vuoden 2023 alijäämiä täysimääräisesti. Kevään 2024 kehysriihessä tulee maan hallitukselta toimenpiteitä, joilla valtion taloutta edelleen sopeutetaan sekä lisätoimenpiteitä hyvinvointialueiden talouden sopeuttamiseen ja tasapainoon saattamiseksi.

Hallitus on antanut esityksen hyvinvointialueiden ohjausta koskevien säännösten yhtenäistämistä ja selkeyttämistä. Lisäksi valtiovarainministeriön rooli hyvinvointialueiden ohjauksen koordinoinnissa todettaisiin laissa.

Valtiovarainministeriölle kuuluisi hyvinvointialueiden toiminnan ja talouden yleinen ohjaus sekä valtioneuvostossa tapahtuvan ohjauksen koordinointi. Muutoksen tarkoituksena on yhdenmukaistaa ja selkeyttää hyvinvointialueiden ohjausta sekä varmistaa, että valtioneuvoston finanssipoliittiset tavoitteet tulevat nykyistä paremmin otetuiksi huomioon ohjauksessa. Mainittujen muutosten toteutuminen kiristää entisestään valtionhallinnon ohjausta hyvinvointialueiden talouden ja toiminnan suhteen sekä heikentää hyvinvointialueiden itsehallinnosta asemaa.

1.1.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Organisaation sisäisellä valvonnalla pyritään varmistamaan, että organisaatio toteuttaa strategiaansa ja valtuuston sen taloudelle ja toiminnalle asettamia tavoitteita. Sisäisellä valvonnalla varmistetaan myös toiminnan lainmukaisuutta ja raportoinnin luotettavuutta.

Riskienhallinnan toimenpiteillä tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden toteutumista uhkaavia tekijöitä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuvat organisaation johtamisjärjestelmän mukaisesti.

Satakunnan hyvinvointialueella organisaation riskienhallinta on kehittynyt toiminnan käynnistämisen aikaisesta kriittisissä tehtävissä onnistumisen varmistamisesta kohti organisaation kokonaisvaltaista riskienhallintaa. Toiminnan käynnistyessä riskienhallinnassa on keskitytty asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamiseen, palkanmaksun varmistamiseen, tietojärjestelmien toimivuuteen ja mistä on edetty laajempien kokonaisuuksien ja prosessien toimivuuden varmistamiseen. Organisaatiotasolta riskienhallintaa on toteutettu säännönmukaisissa tilannehuonekokouksissa.

Valtion rahoituksen vaikutus hyvinvointialueen toimintaan

Hyvinvointialue on julkisoikeudellinen yhteisö, jolla on alueellaan hyvinvointialuelaisa (29.6.2021/611) säädetty itsehallinto. Hyvinvointialue järjestää sille lailla säädetyt tehtävät. Hyvinvointialueiden rahoituksen on turvattava perustuslain edellyttämällä tavalla riittävien

sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen. Valtion hyvinvointialueille osoittama rahoitus perustuu laskennallisiin kriteereihin ja on yleiskatteellista.

Pitkäjänteisen toiminnan suunnittelun ja alueiden itsehallinnollisen aseman varmistamiseksi olisi tärkeää, että rahoituksen määrä olisi ennakoitavissa. Hyvinvointialueiden rahoitusmalli sisältää myös kannusteita kustannusten kasvun hillintään julkisen talouden kestävyuden varmistamiseksi.

Hyvinvointialueen merkittävimmät riskialueet

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluiden järjestämisvastuun muutos, yhdessä koronapandemian jälkimaininkien ja muuttuneen geopoliittisen tilanteen myötä ovat vaikuttaneet merkittävästi hyvinvointialueen ensimmäisen toimintavuoden turvallisuusriskeihin.

Muuttunut, uusi organisaatorakenne ja muuttuneet yhdyspinnat on tunnistettu siirtyvien tietojen, sopimusten ja toimintojen ohella merkittäviksi riskeiksi. Erityistä huomiota on kiinnitetty siirtymävaiheen toimintaan ja kriittisten palveluiden jatkuvuudenhallintaan. Riskienhallintaan perustettu tilannehuone työskentely on nostanut erilaisia käynnistymisvuoden riskejä ja arvioinnit ne todennäköisyyden ja vaikutuksen osalta, minkä pohjalta on valittu toimenpiteet ja kyetty toteamaan mahdollinen jäännösriski. Tilannehuone työskentelyssä toimialueiden ja vastuualueiden edustajat ovat tunnistaneet korkeina riskeinä päätöksentekoon, sopimushallintaan, resursseihin ja muutosohjelmaan liittyvät kokonaisuudet. Resurssiriskinä on noussut erityisesti riittämätön lääkäreiden määrä sekä hyvinvointialueen talouden heikko tilanne.

Turvallisuusriskit ja vahingot

Vuoden 2023 osalta organisaatiomuutos on aiheuttanut haasteita erityisesti tiedon välittymiseen. Turvallisuutta heikentävät havainnot ovat osin jääneet huomiotta, ja toiminnan kehittäminen on jäänyt kokonaisuutena vähälle.

Turvallisuuden positiivisena havaintona on ollut, että aiemmin alueilla ei ole ollut keinoja puuttua epäkohtiin. Toiminnan yhtenäistymisen myötä tukea kyetään jatkossa paremmin antamaan. Samoin perehdytysmateriaalien yhtenäistäminen työsuojeluyhteistyönä on vienyt asioita eteenpäin.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoalalla jo pitkään haasteena olleeseen aggressioiden ja vihapuheen lisääntymiseen on puututtu koulutuksellisesti niin henkilöturvallisuutta lisäävien toimintaan kohdennettujen lyhyiden koulutusten kuin perus- ja vaativan tason MAPA-menetelmäkoulutuksen (väkivaltatilanteiden ennaltaehkäisy ja tilanteissa toimiminen) keinoin.

Turvallisuuden osa-alueiden pirstaleinen sijoittuminen organisaatioin eri osiin on vähentänyt yhteisten riskienhallinnan, turvallisuus- ja varautumiskäytänteiden toteuttamista ja kehittämistä.

Vaikka turvallisuustilanne hyvinvointialueella on hyvä, on huomioitava, että hyvinvointialueen turvallisuustyötä tulee johtaa ja ohjata turvallisuussuunnittelun toimenpiteiden kautta yhdessä riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja varautumisen kanssa.

Tietosuoja ja tietoturva

Hyvinvointialueen yhteinen tietosuoja- ja tietoturvapoliittikka on hyväksytty, ja siihen pohjautuva toimintamalli on otettu käyttöön. Tämä toimintamalli on osana kokonaisriskienhallintaa hyvinvointialueen palveluiden turvaamiseksi.

Hyvinvointialue on ottanut käyttöön Security Operations Center (SOC) -palvelun kyberturvallisuuden ylläpitoon. Tämä on vahvistanut tietoturvan valvontaa ja reagointikykyä.

Palvelunestohyökkäykset eivät ole kohdistuneet hyvinvointialueen palveluita kohtaa siinä mittakaavassa, että niistä olisi ollut toiminnallista haittaa palveluiden tuottamisen suhteen.

Vuoden 2022 lopussa Säskylään kohdistunut tietoturvaloukkaus on aiheuttanut toiminnallista haittaa. Hyvinvointialue on ryhtynyt välittömästi toimenpiteisiin, joiden tavoitteena on ollut estää vastaavia riskejä toteutumasta ja varmistukseen ICT-palveluiden saatavuuden liittyen palveluiden tuottamisen varmentamiseen.

Yhteistyökumppani Essity Finlandiin kohdistuneessa tietomurrossa rikolliset ovat saaneet haltuunsa yli 9 000 henkilön tiedot. Hyvinvointialue on reagoinut nopeasti yhteistyössä viranomaisten kanssa ja tehostanut omia tietoturvakäytäntöjään vastaavan riskin minimoimiseksi.

Vuoden 2023 loppupuolella haittojen torjunta on keskittynyt M365-kalasteluviestien hallintaan useampaan otteeseen. Hyvinvointialue on vahvistanut henkilöstön koulutusta ja tietoisuutta sekä päivittänyt teknisiä suojaustoimenpiteitä. Satakunnan hyvinvointialue on tehokkaasti vastannut tietoturvaan liittyviin uhkiin ja jatkuvasti parantanut toimintaansa.

Riskienhallinnan kehittäminen 2023

Aluehallitus on kokouksessaan 20.11.2023 päättänyt hyväksyä hyvä hallinto ja sisäinen valvonta -ohjeen, jossa kuvataan hyvinvointialueen valvontajärjestelmä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toiminta sekä hyvään hallintoon ja johtamiseen kuuluvia menettelytapoja. Ohje on tullut voimaan 1.12.2023. Ohjeen mukaisesti tilivelvollinen johto toteuttaa hyvää hallintotapaa ja varmentaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyjen asianmukaisuutta hyvinvointialueen toiminnassa.

Vuoden 2023 aikana on aloitettu valmistelemaan hyvinvointialueen riskienhallinta -ohjetta, jonka tavoitteena on yhteisen riskienhallintakulttuurin luominen koko Satakunnan hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueella on käytössään riskienhallintaohjelmanä Granite, joka otetaan säännölliseen käyttöön keväällä 2024. Jatkossa mm. turvallisuustyötä tullaan ohjaamaan tiiviimmin kokonaisuutena. Toimialueiden ja vastuualueiden tehtävänä on varmistaa, että omiin toimintoihin kohdistuvia turvallisuusriskejä ja -uhkia arvioidaan ja seurataan säännöllisesti, toimintasuunnitelmat ja -ohjeet ovat ajantasaiset, ne on perehdytetty henkilöstölle ja tehtävistä suoriutumiseksi on käytössä riittävät resurssit.

1.2. Selonteko hyvinvointialueen sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestämisestä

Aluevaltuusto on vahvistanut sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 28.11.2022. Operatiiviseen johtamiseen kuuluvan sisäinen valvonta ja sen järjestäminen ovat hyvinvointialueen toimivan johdon ja tilivelvollisten tehtävänä ja vastuulla. Riskienhallinta ja sisäinen tarkastus ovat osa sisäistä valvontaa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan itsearviointista:

Hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan itsearviointi toteutettiin kyselyllä ja johtavien viranhaltijoiden haastatteluilla. Arvioitavat osa-alueet olivat 1) hallinto- ja johtamistapa 2) riskienhallinta 3) valvonta 4) tieto ja viestintä 5) sisäisen valvonnan seuranta ja kehittäminen. Kysely lähetettiin 34:lle vastuu- ja toimialuejohtajalle vastauksia annettiin 30. Arvioinnin tulokset ovat olleet toimialuejohtajien ja sote-johtajan katselmoitavana.

Toimialueiden arvioinnissa korostui hyvinvointialueen toiminnan käynnistämiseen liittyvät aikataululliset haasteet. Strategiset tavoitteet on hyvin tiedostettu, mutta niiden jalkauttaminen ja

seuranta vaativat jatkuvaa panostusta. Henkilöstöhallintoon liittyvä ohjeistus sekä rekrytointi- ja perehdyttämiskäytännöt on vuoden aikana järjestetty asianmukaisesti ja niitä noudatetaan. Taloudellisten tavoitteiden seuranta on ollut ajantasaista, vastaavasti toiminnalliset tavoitteet olivat hankalammin seurattavissa mm. monien järjestelmien vuoksi.

Merkittäväksi kehittämiskohteeksi tunnistettiin riskienhallinnan osa-alue ja sisäisen valvonnan valvontaprosessien vahvistaminen. Hankintojen ohjeistus ja kilpailutus on asianmukaisesti järjestetty ja ohjeita noudatetaan.

Sisäisen, ulkoisen ja poikkeustilanteiden viestintä arviointiin toimivaksi. Raportointijärjestelmät eivät tuottaneet riittävää ja/tai ajantasaista tietoa.

Sisäisen valvonnan toteuttaminen ja seuranta ovat eri vaiheissa hyvinvointialueen toimi- ja vastuualueilla. Systemaattisia toimintamalleja tarvitaan toimi- ja vastuualueiden erityistarpeet huomioiden.

Sisäinen tarkastus

Hyvinvointialueen ensimmäisen toimintavuoden aikana on ollut tarve keskittää tarkastusresurssia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen valmisteluun ja toimeenpanon tukemiseen sekä muiden sisäistä valvontaa tukevien ohjeistusten tunnistamiseen. Hyvinvointialueen sisäinen tarkastus toteutetaan omana toimintana.

Aluehallituksen kokonaisarvio ja tunnistetut kehittämistarpeet:

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat tuottaneet kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta ja lainmukaisuudesta ensimmäisen toimintavuoden haasteet huomioiden.

Henkilöstöohjeet ja henkilöstön koulutus ovat toteutuneet kiitettävästi. Hankintaohjeet, -menettelyt ja toimintatavat on toteutettu erinomaisesti. Tiedolla johtamisen ja johdonraportoinnin riski realisoitui, koska järjestelmiä ei ollut projektisuunnitelman mukaisesti käytössä hyvinvointialueesta riippumattomista syistä.

Keskeisinä kehittämiskohteina ovat tilivelvollisten perehdyttäminen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuuteen ja suunnitelmallisen organisaatiotasaisen riskienhallintatyön käynnistäminen.

1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

1 000 €	2023
Toimintatuotot	133 964
Toimintakulut	-1 145 267
Toimintakate	-1 011 303
Valtion rahoitus	970 907
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	
Korkotuotot	89
Muut rahoitustulot	4 199
Korkokulut	-1 878
Muut rahoituskulut	-349
Vuosikate	-38 334
Poistot ja arvonalentumiset	-14 026
Satunnaiset tuotot	1 558
Tilikauden tulos	-50 802
Tilinpäätössiirrot	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-50 802

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	11,7
Vuosikate/Poistot, %	-273
Vuosikate, euroa/asukas	-181
Hyvinvointialueen asukasmäärä	211754

1.3.2. Toiminnan rahoitus**Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut**

1 000 €	2023
Toiminnan rahavirta	
Vuosikate	-38 334
Satunnaiset erät	1 558
Tulorahoituksen korjauserät	-460
Investointien rahavirta	
Investointimenot	-32 574
Rahoitusosuudet investointimenoihin	20
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	<hr/> -69 790
Rahoituksen rahavirta	
Antolainauksen muutokset	
Antolainasaamisten vähennys	13 236
Lainakannan muutokset	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	50 699
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 024
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-647
Muut maksuvalmiuden muutokset	-47 434
Rahoituksen rahavirta	<hr/> 831
Rahavarojen muutos	-68 959
Rahavarat 31.12.	32 496
Rahavarat 1.1.	101 455

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %	0,00
Laskennallinen lainanhoitokate	-2,38
Kassan riittävyys, pv	9,9
Hyvinvointialueen asukasmäärä	211754

1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA 1 000 €	31.12.2023	1.1.2023	VASTATTAVAA 1 000 €	31.12.2023	1.1.2023
A Pysyvät vastaavat	205 525	173 587	A Oma pääoma	6 894	57 696
I Aineettomat hyödykkeet	3 446	1 528	I Peruspääoma	57 696	57 696
1. Aineettomat oikeudet	857	1 528	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-50 802	0
2. Muut pitkävaikutteiset menot	160	0	C Pakolliset varaukset	8 503	10 327
3. Ennakkomaksut	2 429	0	2. Muut pakolliset varaukset	8 503	10 327
II Aineelliset hyödykkeet	199 960	166 393	D Toimeksiantojen pääomat	6 174	679
1. Maa- ja vesialueet	11 667	9 379	1. Valtion toimeksiannot	1 926	0
2. Rakennukset	164 634	94 500	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	657	665
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 352	5 999	3. Muut toimeksiantojen pääomat	3 590	14
4. Koneet ja kalusto	14 975	15 252	E Vieras pääoma	311 509	296 425
5. Muut aineelliset hyödykkeet	178	181	I Pitkäaikainen	95 975	60 947
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 154	41 082	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	95 641	5 252
III Sijoitukset	2 119	5 667	3. Lainat julkisyhteisöiltä	170	55 688
1. Osakkeet ja osuudet	2 119	5 667	6. Ostovelat	157	0
C Vaihtuvat vastaavat	127 555	191 541	7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	7	7
I Vaihdo-omaisuus	8 899	8 126	II Lyhytaikainen	215 534	235 478
1. Aineet ja tarvikkeet	8 733	8 126	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 500	2 033
2. Keskeneräiset tuotteet	166	0	3. Lainat julkisyhteisöiltä	41	5 875
II Saamiset	86 158	81 959	5. Saadut ennakot	216	6
Pitkäaikaiset saamiset	2 463	15 699	6. Ostovelat	82 424	37 930
2. Lainasaamiset	2 463	15 699	7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	325	24 356
Lyhytaikaiset saamiset	83 695	66 259	8. Siirtovelat	118 028	165 277
1. Myyntisaamiset	17 410	52 810	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	333 080	365 128
3. Muut saamiset	19 226	7 189			
4. Siirtosaamiset	47 059	6 259			
III Rahoitusarvopaperit	1	1			
4. Muut arvopaperit	1	1			
IV Rahat ja pankkisaamiset	32 496	101 455			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	333 080	365 128			

TASEEN TUNNUSLUVUT	2023
Omavaraisuusaste, %	2,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	28,2
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	-50 802
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-240
Lainakanta 31.12., 1 000 €	110 352
Lainakanta 31.12., €/asukas	521
Lainat ja vastuut, 31.12., 1 000 €	260 404
Lainat ja vastuut, €/asukas	1 230
Lainasaamiset, 1 000 €	2 463
Hyvinvointialueen asukasmäärä	211 754

1.5. Kokonaistulot ja –menot

Hyvinvointialueen kokonaistulot ja -menot

TULOT	2023	MENOT	2023
1 000 €		1 000 €	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	133 964	Toimintakulut	1 145 267
Valtion rahoitus	970 907	Korkokulut	1 878
Korkotuotot	89	Muut rahoituskulut	349
Muut rahoitustuotot	4 199		
Satunnaiset tuotot	1 558		
		Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
Pysyvien vastaavien luovotusvoitot	-607	- Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	1 825
Investoinnit			
		Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	20	luovutustappiot	-1 668
		Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	304	Investointimenot	32 574
luovutustulot			
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	13 236	Antolainasaamisten lisäykset	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	50 699	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	15 024
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	647
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	1 174 370	Kokonaismenot yhteensä	1 195 895

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 1 174 370 - 1 195 895 = -21 525

Rahavaroiden muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = -68 959 - (-47 434) = -21 525

1.6. Hyvinvointialuekonsernin toiminta ja talous

1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3	0
Muut yhtiöt	1	0
Osakkuusyhteisöt	0	4
Muut omistusyhteisyhteisöt	0	14
Yhteensä	4	18

1.6.2. Konsernin toiminnanohjaus

Hyvinvointialueen konserniohje on hyväksytty aluevaltuuston kokouksessa 28.11.2022.

Hyvinvointialuejohtaja on yhdessä konsernipalvelujen toimialuejohtajan ja hallintojohtajan kanssa vastannut konsernin ohjauksesta ja antanut ohjeita yhtiökokousedustajille ja tarvittaessa myös hyvinvointialueen nimeämille edustajille konserniyhtiöiden muussa hallinnossa. Satakunnan hyvinvointialueella ei ole merkittävää konsernirakennetta, joten konserniohjaus on pystytty pitämään kevyenä.

1.6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kiinteistö Oy Rauman sairaalan selvitystila päättyi ja yhtiö purettiin keväällä 2023. Yhtiön omaisuus siirtyi hyvinvointialueen omistukseen ja yhtiölle annetut antolainat kuitattiin siirtyvällä omaisuudella. Vuoden 2023 tilinpäätökseen syntyi purkumenettelystä 1 558 419 euron suuruinen purkuvoitto, joka parantaa tilikauden tulosta. Lisäksi omaisuuden siirrosta maksettiin 636 000 euroa varainsiirtoveroa, koska hyvinvointialueet eivät kuntien ja kuntayhtymien tapaan ole vapautettuja kiinteistöjä koskevasta varainsiirtoverovelvollisuudesta.

Kiinteistö Oy Uotilantie 5 myytiin Rauman kaupungille, joka käytti yhtiöön lunastusoikeuttaan yhtiön siirtyessä sairaanhoitopiirin omistuksesta hyvinvointialueen omistukseen. Lunastusoikeus perustui lakiin vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta (n. ARA-laki), ja kauppasumma määräytyi em. lakiin perustuen. Hyvinvointialueelle syntyi Kiinteistö Oy Uotilantie 5:n lunastuksesta 877 048,97 euron suuruinen luovutustappio vuodelle 2023.

Kiinteistö Oy Satakruunun tilikauden tulos oli 514 904,61 euroa tappiollinen, mikä aiheutti yhtiön oman pääoman muuttumisen 46 410,47 euroa negatiiviseksi. Tilikauden tappion merkittävimpiä tekijöinä olivat rahoituskorkojen nousu ja vuokratuottojen riittämättömyys. Yhtiön hallitus on tehnyt Patentti- ja rekisterihallitukselle ilmoituksen oman pääoman menettämisestä. Yhtiöllä on rahoitusyllijäämää ja maksuvalmius on hyvä. Kiinteistö Oy Satakruunun toiminta on toteutunut suunnitellusti vuoden 2023 aikana.

Satasairaala Holding Oy on toiminut tavoitteensa mukaisesti. Yhtiöllä ei ole varsinaista toimintaa, ja vuoden 2023 tilikauden tulos oli -121,10 euroa.

1.6.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Konsernin suhteen ei ole olennaisia muutoksia suunnitteilla. Tytäryhtiö Kiinteistö Oy Satakruunun mahdollista roolia muidenkin kuin vammaispalvelujen asumiskiinteistöjen rakentamisessa ja ylläpitämisessä selvitetään. Satakruunun vuoden 2023 tilinpäätöksen jälkeen yhtiön oma pääoma painui negatiiviseksi, joten hyvinvointialueen ja yhtiön välillä käydään vuonna 2024 keskustelu oman pääoman vahvistamisesta.

Konserniohjauksen ja –valvonnan organisointia selkiytetään ja roolia vahvistetaan vuoden 2024 aikana.

1.6.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Aluevaltuusto hyväksyi hyvinvointialueen konserniohjeen 28.11.2022 ja strategian 19.12.2022. Strategiassa ei ole määritelty konserniohjeessa tarkoitettuja hyvinvointialueen strategisia omistuksia.

Puutteita konsernin johtamisessa ja sisäisessä valvonnassa on tunnistettu. Konserniohjetta ja vuoden 2023 talousarviota, jossa on asetettu konsernitavoitteet, ei ole toimitettu tytäryhtiöille. Em. syystä konsernivalvonnan itsearviointi teki hyvinvointialueen konsernipalvelujen toimialuejohtaja. Konsernivalvontaa tapahtui vain hallitustyöskentelyn ja yhtiökokousten yhteydessä. Hyvinvointialueen riskienhallinnan ohjeistus oli tilinpäätösvaiheessa valmistumassa, joten tytäryhtiötä voidaan ohjeistaa riskienhallinnasta seuraavalla tilikaudella. Konsernivalvonnan kehittämiskohteina ovat konserniraportointi ja omistajaohjauksen organisoituminen.

1.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut**Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut**

1 000 €	2023
Toimintatuotot	134 500
Toimintakulut	-1 145
	254
Toimintakate	-1 010
	754
Valtion rahoitus	970 907
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	
Korkotuotot	33
Muut rahoitustulot	4 199
Korkokulut	-2 151
Muut rahoituskulut	-349
Vuosikate	-38 113
Poistot ja arvonalentumiset	-15 161
Tilikauden tulos	-53 274
Tilikauden verot	-637
Laskennalliset verot	77
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	93
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-53 741

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	11,7 %
Vuosikate/Poistot, %	-251,4 %
Vuosikate, €/asukas	-180
Hyvinvointialueen asukasmäärä	211 754

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

1 000 €	2023
Toiminnan rahavirta	
Vuosikate	-38 113
Tilikauden verot	-637
Tulorahoituksen korjaukset	-460
Investointien rahavirta	
Investointimenot	-35 107
Rahoitusosuudet investointimenoihin	80
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 368
Toiminnan ja investointien rahavirta	-70 870
Rahoituksen rahavirta	
Lainakannan muutokset	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	52 302
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 416
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 790
Muut maksuvalmiuden muutokset	-40 809
Rahoituksen rahavirta	1 868
Rahavarojen muutos	-69 002
Rahavarat 31.12.	33 867
Rahavarat 1.1.	102 869
	-69 002

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus,%	108,8 %
Lainanhoitokate	-2,3
Laskennallinen lainanhoitokate	-2,8
Kassan riittävyys, pv	10,3
Hyvinvointialueen asukasmäärä	211 754

Konsernitase ja sen tunnusluvut

1 000 €	
VASTAAVAA	2023
A Pysyvät vastaavat	214 143
<i>I Aineettomat hyödykkeet</i>	3 486
1. Aineettomat oikeudet	884
2. Muut pitkävaikuttiset menot	173
3. Ennakkomaksut	2 429
<i>II Aineelliset hyödykkeet</i>	208 515
1. Maa- ja vesialueet	10 510
2. Rakennukset	171 923
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 352
4. Koneet ja kalusto	15 144
5. Muut aineelliset hyödykkeet	509
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	7 078
<i>III Sijoitukset</i>	2 143
1. Osakkeet ja osuudet	2 143
C Vaihtuvat vastaavat	126 552
<i>I Vaihto-omaisuus</i>	8 899
1. Aineet ja tarvikkeet	8 733
2. Keskeneräiset tuotteet	166
<i>II Saamiset</i>	83 786
Pitkäaikaiset saamiset	0
2. Lainasaamiset	0
Lyhytaikaiset saamiset	83 786
1. Myyntisaamiset	17 390
3. Muut saamiset	19 328
4. Siirtosaamiset	47 068
III Rahoitusarvopaperit	1
4. Muut arvopaperit	1
IV Rahat ja pankkisaamiset	33 865
VASTAAVAA YHTEENSÄ	340 695

1 000 €	
VASTATTAVAA	2023
A Oma pääoma	3 745
<i>I Peruspääoma</i>	57 696
<i>III Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)</i>	-210
<i>V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</i>	-53 741
B Vähemmistöosuudet	0
C Pakolliset varaukset	8 503
2. Muut pakolliset varaukset	8 503
D Toimeksiantojen pääomat	6 174
1. Valtion toimeksiannot	1 926
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	657
3. Muut toimeksiantojen pääomat	3 590
E Vieras pääoma	322 273
<i>I Pitkäaikainen</i>	106 249
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	105 915
3. Lainat julkisyhteisöiltä	170
6. Ostovelat	157
7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	7
<i>II Lyhytaikainen</i>	216 024
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 616
3. Lainat julkisyhteisöiltä	41
5. Saadut ennakot	216
6. Ostovelat	82 847
7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	325
8. Siirtovelat	117 978
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	340 695

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	1,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	29,1
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	-53 951
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-255
Lainakanta 31.12., 1 000 €	120 742
Lainakanta 31.12., €/asukas	570
Lainat ja vastuut, 31.12., 1 000 €	271 910
Lainat ja vastuut, €/asukas	1284
Lainasaamiset, 1 000 €	0
Hyvinvointialueen asukasmäärä	21 1754

1.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1. Tilikauden tuloksen käsittely

Aluehallitus esittää tilikauden 2023 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Tilikauden 2023 alijäämä on 50 801 888,02 euroa, joka siirretään omaan pääomaan yli-/alijäämättilille. Hyvinvointialueen taseessa on tilikauden 2023 alijäämän 50 801 888,02 euroa kirjauksen jälkeen alijäämää on 50 801 888,02 euroa.

1.7.2. Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Satakunnan hyvinvointialueen alijäämä vuonna 2023 oli 50,8 miljoonaa euroa, hyväksytyssä talousarviossa vuodelle 2023 alijäämä oli 55,0 miljoonaa euroa, alijäämä oli 4,2 miljoonaa euroa alle hyväksytyyn talousarvion. Tilikauden 2023 alijäämäinen tulos tulee kattaa vuoden 2026 loppuun mennessä. Vuoden 2024 talousarvio on alijäämäinen 56,7 miljoonaa euroa, se tulee kattaa myös vuoden 2026 loppuun mennessä. Taloussuunnitelmassa vuosille 2024–2026 vuoden 2023 toteutunut alijäämä ja vuoden 2024 talousarvion alijäämä on huomioitu katettavan.

Voimassa oleva taloussuunnitelma vuosille 2024–2026 on tasapainossa, se perustuu muutosohjelmaan ja siihen sisältyvään palveluverkkohankkeen toteutumiseen.

Talouden tasapainottamiseksi Satakunnan hyvinvointialueelle on vuoden 2023 aikana laadittu muutosohjelma, jonka tavoitteena on toiminnan ja rakenteiden kehittäminen. Aluehallitus hyväksyi muutosohjelman 28.8.2023. Muutosohjelma perustuu ja toteuttaa Satakunnan hyvinvointialueen strategiaa. Lisäksi valtakunnalliset sosiaali- ja terveydenhuollon tavoitteet vuosille 2023–2026 ovat ohjanneet muutosohjelman laatimista. Muutosohjelman tavoitteena on toiminnan ja rakenteiden kehittämisen kautta palvelujen vaikuttavuuden, saatavuuden, saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden parantaminen. Tärkeänä tavoitteena on myös sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastuslaitoksen toiminnan ja rakenteiden sekä palveluiden integraatio, jossa asiakas on aktiivisena toimijana keskiössä. Lisäksi muutosohjelman tavoitteena on hyvinvointialueen toiminnan ja talouden sopeuttaminen rahoitukseen sekä tuottavuuden nousu ja kustannusten kasvun hillintä. Vuoden 2023 osalta muutosohjelman toimenpiteiden kustannushyötyjä ei voida osoittaa erikseen.

Muutosohjelma toteutetaan vuosina 2023–2025. Talousarvioon 2024 sisältyy vuonna 2023 aluehallituksessa hyväksytty muutosohjelma. Muutosohjelman mukaan vuodelle 2024 on kirjattu tavoitelluiksi kustannushyödyiksi 31,4 miljoonaa euroa.

Muutosohjelmaan on sisällytetty sekä lyhyen että pitkän aikavälin sopeuttamistoimia, joiden kautta kokonaiskehittämisen tavoitteet ja talouden tasapainottaminen on tarkoitus saavuttaa. Muutoskokonaisuuksien tunnistetut hyötypotentiaalit tuottavuuden parantamiseen vuoden 2025 loppuun mennessä ovat yhteensä 92 miljoonaa euroa.

Vuoden 2024 talousarviossa huomioitiin 12,3 miljoonaa euroa muutosohjelman toimenpiteitä, jäljelle jäi toteutettavaksi 19,1 miljoonaa euroa muutosohjelman toimenpiteitä vuonna 2024. Riskinä on, ettei muutosohjelman ja palveluverkkohankkeen taloudelliset tavoitteet toteudu täysimääräisesti vuosina 2023–2025. Tarvittaessa on tehtävä lisätoimenpiteitä, joilla hyvinvointialueen talous saadaan tasapainoon taloussuunnittelukaudella 2024–2026. Valtiovarainministeriön myöntämä lainanottovaltuuden ehdoissa vuodelle 2024 edellytetään hyvinvointialueelta täydentäviä toimenpiteitä, jos muutosohjelmaan ja siihen sisältyvään palveluverkkosuunnitelmaan liittyvät toiminnan sekä talouden tasapainottamisen toimenpiteet

eivät ole riittäviä lainanhoitokyvyn varmistamiseksi pitkällä aikavälillä. Koko hyvinvointialueen organisaatiossa on sitouduttava talouden ja toiminnan johtamiseen sekä muutosohjelman ja palveluverkkohankkeen toteuttamiseen, jotta vältetään mahdollisilta talouden sopeuttamisen lisätoimenpiteiltä ja arviointimenettelyltä. Lisäksi muutosohjelman ja palveluverkkohankkeen toteuttaminen on vuosien 2024–2027 investointisuunnitelmalle myönnetyn lainanottovaltuuden ehtona, ja muutosohjelman toteuttamisesta on raportoitava annetun aikataulun mukaisesti valtiovarainministeriölle.

Osana talouden tasapainottamiseen tähtäävän muutosohjelman toteuttamista Satakunnan hyvinvointialue on käynnistänyt neuvottelut Satakunnan kuntien kanssa vuokrien alentamisesta ja on tarkastellut investointitarvettaan, painottaen investointitarpeiden osalta välttämättömiä investointeja.

Välttämättömiin investointeihin on luettu investoinnit, jotka ovat välttämättömiä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytettyjen palvelujen turvaamiseksi, sekä Satakunnan hyvinvointialueen talouden vakauttamiseen tähtäävän muutosohjelman ja palveluverkkoselvityksen täytäntöönpanoon. Merkittävimpiä talouden vakauttamiseen tähtääviä investointeja ovat välinehuollon ja ruokahuollon keskittäminen, Harjavallan sairaalan muutostyöt sekä kuntoutus- ja arviointiyksikköjen sekä ympärivuorokautisen asumisen yksiköiden rakentaminen.

2. Talousarvion toteutuminen

2.1. Tavoitteiden toteutuminen

2.1.1. Hyvinvointialuekonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvointialuekonsernin tavoitteiden toteuma:

Tavoitteet	Toteuma
Yhtiöiden toiminta ei saa olla tappiollista, eikä perusteettoman voitollista.	<p>Kiinteistö Oy Rauman sairaalan tilinpäätökseen syntyi purkumenettelystä 1 558 419 euron suuruinen purkuvoitto, joka parantaa tilikauden tulosta. Lisäksi omaisuuden siirrosta maksettiin 636 000 euroa varainsiirtovero, koska hyvinvointialueet eivät kuntien ja kuntayhtymien tapaan ole vapautettuja kiinteistöjä koskevasta varainsiirtoverovelvollisuudesta.</p> <p>Hyvinvointialueella syntyi Kiinteistö Oy Uotilantie 5:n lunastuksesta 877 048,97 euron suuruinen luovutustappio vuodelle 2023.</p> <p>Kiinteistö Oy Satakrunun tilikauden tulos oli 514 904,61 euroa tappiollinen. Tilikauden tappion merkittävimpinä tekijöinä olivat rahoituskorkojen nousu ja vuokratuottojen riittämättömyys. Yhtiön hallitus on tehnyt patenti- ja rekisterihallitukselle ilmoituksen oman pääoman menettämisestä. Yhtiöllä on rahoitusylijäämää ja maksuvalmius on hyvä.</p> <p>Satasairaala Holding Oy:n tulos oli -121,10 euroa.</p>
Kiinteistö Oy Rauman sairaala on asetettu selvitystilaan yhtiön purkamiseksi vuonna 2022. Yhtiön purkamismenettely päättyi alkuvuodesta 2023, jolloin yhtiön omaisuus siirtyi hyvinvointialueen omaisuudeksi.	<p>Kiinteistö Oy Rauman sairaalan selvitystila päättyi ja yhtiö purettiin keväällä 2023.</p> <p>Yhtiön omaisuus siirtyi hyvinvointialueen omistukseen ja yhtiölle annetut antolainat kuitattiin siirtyvällä omaisuudella.</p>
Hyvinvointialue selvittää mahdollisuutta irtaantua Kiinteistö Oy Uotilantie 5 omistajuudesta, koska asunto-osakeyhtiöiden omistaminen ei kuulu kiinteästi hyvinvointialueen ydintoimintaan.	<p>Kiinteistö Oy Uotilantie myytiin Rauman kaupungille, joka käytti yhtiöön lunastusoikeuttaan yhtiön siirtyessä sairaanhoitopiirin omistuksesta hyvinvointialueen omistukseen. Lunastusoikeus perustui lakiin vuokra-asuntolainojen asumisoikeuslainojen korkotuesta (n. ARA-laki) ja kauppasumma määräytyi em. lakiin perustuen.</p>

Kiinteistö Oy Satakruunun toiminnan tavoitteena on toteuttaa toiminta- ja taloussuunnitelman sekä talousarvion sisältämät, vammaispalveluiden käyttöön tulevat asumisyksiköt ja muut omistajan tarvitsemat ja hyväksymät toimitilat.	Kiinteistö Oy Satakruunun toiminta on toteutunut suunnitellusti vuoden 2023 aikana.
Satasairaala Holding Oy:n tehtävänä on omistaa ja hallinnoida Suomen Lähilaboratorio Oy:n osakkeita.	Satasairaala Holding on toiminut tavoitteensa mukaisesti. Yhtiöllä ei ole varsinaista toimintaa.

2.2. Tavoitteiden ja käyttötalouden toteutuminen toimialueittain

2.2.1. Lasten nuorten ja perheiden toimialue

Toiminnan kuvaus

Toimialue tuottaa lapsille, nuorille ja perheille sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelut ja lastensuojelun erityispalvelut. Peruspalveluita tuotetaan alueellisista perhekeskuksista. Perhekeskustoiminta sisältää neuvolatoiminnot, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon, kuraattori- ja psykologipalvelut, sosiaalityön- ja ohjauksen, lapsiperheiden kotipalvelun ja perhetyön, kasvatus- ja perheneuvonnan, perheoikeudelliset palvelut, lasten ja nuorten somaattisen, päihde- ja mielenterveystyön sekä kuntoutuksen palvelut. Lasten, nuorten ja perheiden erityispalveluiden vastuualueelle kuuluu lastensuojelun kokonaisuus sisältäen hyvinvointialueen lastensuojelulaitosten toiminnan.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluita kehitetään monialaisesti ja kiinteästi Satakunnan tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen ja Kestävän kasvun Satakunta -hankkeen kautta. Toimialueella toimintaan liittyviä hankkeita ovat esim. Ankkuri-pilotti, tukiperhetalo- pilotti ja maksuttoman ehkäisyn hanke. Varhaisen tuen palveluita ja lastensuojelua kehitetään aikuisten palveluiden ja erityispalvelujen toimialueiden kanssa sekä muiden yhteistyökumppanien kuten kuntien ja järjestöjen kanssa.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden toimialueen tavoitteiden toteuma:

Tavoitteet	Toteuma
Hyvinvointialueella tuotetaan yhdenvertaisia ja yhdenmukaisia palveluita asiakkaille.	Osittain toteutunut. Osa toimintaohjeista, sääntökirjat ja palvelukriteerit yhdenmukaistettu. Implementointi aloitettiin syksyllä 2023. Osa palveluista toiminut jo ennen hyvinvointialuetta esim. Perhekeskuskokonaisuudessa ja osa vasta aloittanut, tämän vuoksi yhdenvertainen toimintamallin implementointi jatkuu.

Hyvinvointialue tuottaa kustannusvaikuttavia lasten, nuorten ja perheiden palveluita.	Osittain toteutunut. Oman laitostoiminnan käyttöastetta nostettu ja ko. Osuutta tarkasteltu osana muutosohjelmaa. Kustannusvaikuttavuus selvitys aloitettiin lastensuojelun laitoshoidosta.
Henkilöstön veto- ja pitovoimaisuutta lisätään.	Osittain toteutunut. Edistetty asiaa monin eritavoin. LNP toimialue kärjessä hyvinvointialueella hyvässä esihenkilötyössä, viestintä ja osallistuminen henkilöstölle ollut laaja-alaista esim. Johtoryhmätyöskentelyyn sekä säännölliset henkilöstöinfot toimialueella, työyhteisökehittämistä tehty, palkkausta kehitetty. Haasteena erityistyöntekijä ryhmät esim. Sosiaalityöntekijät, lääkärit ja psykologit.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden toimialueen talouden ja toiminnan riskien toteuma:

Talouden ja toiminnan riskit	Toteuma
Talousrealiteettien painotus ohjautuu korjaaviin palveluihin.	Taloustilanteen vuoksi painotusta on jonkin verran ohjautunut korjaaviin palveluihin.
Lasten- ja nuorten palveluiden palvelutarve on kasvava.	Riski realisoitunut. Palveluiden tarve kasvoi lapsiperheiden sosiaalityön, lasten mielenterveys- ja päihdetyön osalta sekä vaativan tason lastensuojelun laitoshoidon osalta. Palvelutarve kasvoi myös lastensuojelussa, asiakasmäärien ylitykset /sosiaalityöntekijä realisoitui ja realisoi myös henkilöstöriskin toteumaa.
Lääkäriresurssin saatavuus ja sen käyttö hyvinvointialueen toimialueiden välillä uudessa organisaatorakenteessa epäonnistuu.	Riski realisoitunut. Lääkäreiden saatavuus oli haastavaa kaikilla hyvinvointialueen toimialueilla.
Henkilöstösaatavuus ei toteudu kriittisissä ammateissa esim. psykologit.	Riski realisoitunut. Toimia henkilöstön veto- ja pitovoiman eteen on tehty, henkilöstön saatavuus ei tavoitellusti parantunut erityisesti psykologien, sosiaalityöntekijöiden, terapeuttien sekä lääkäreiden osalta. Tällä on vaikutusta sekä ostopalveluiden toteumaan että palveluiden saatavuuteen.
Muutosjohtaminen epäonnistuu ja kriittisten toimintojen aikataulu ei toteudu.	Riski ei kokonaisuudessaan realisoitunut. Hyvinvointialueen ensimmäisenä toimintavuonna perustoimintojen johtamiseen on pitänyt panostaa enemmän mikä vaikuttaa osaltaan myös muutosohjelman etenemisen vauhtiin.

Resurssin jakaminen ja palveluvalikoiman yhdenmukaistaminen (laatu) ei toteudu yhdenvertaisesti.	Yhdenvertaisen resurssin ja palveluvalikoiman suuntaan on edetty mm. toimintamallin ja ohjeiden jne. kautta, mutta työ jatkuu vuonna 2024. Lisäksi asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhdenmukaistaminen edellytys tälle.
--	--

Käyttötalouden toteutuminen Luvut 1 000 €	TA 2023	TA muutos	Muutettu TA 2023	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 800	5	1 805	4 325	2 520	240 %
Myyntituotot	1 100	5	1 105	2 793	1 688	253 %
Maksutuotot	700	0	700	1 530	830	219 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	2	2	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-81 699	-875	-82 574	-87 311	-4 737	106 %
Henkilöstökulut	-36 311	-241	-36 552	-39 843	-3 291	109 %
Palkat ja palkkiot	-28 890	-194	-29 083	-31 127	-2 043	107 %
Henkilösivukulut	-7 421	-48	-7 469	-8 716	-1 248	117 %
Palvelujen ostot	-42 412	-672	-43 084	-45 696	-2 612	106 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-837	29	-808	-706	102	87 %
Avustukset	-1 934	10	-1 924	-928	996	48 %
Muut toimintakulut	-206	0	-206	-137	69	66 %
TOIMINTAKATE	-79 899	-870	-80 769	-82 985	-2 216	103 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-5	-5	
Muut rahoituskulut	0	0	0	-5	-5	
VUOSIKATE	-79 899	-870	-80 769	-82 990	-2 221	103 %
Poistot ja arvonalentumiset	-66	0	-66	-69	-3	104 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-66	0	-66	-69	-3	104 %
TILIKAUDEN TULOS	-79 965	-870	-80 835	-83 059	-2 224	103 %

Sitovuustason toteutuminen

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden toimialueen tilikauden tulos ylitti talousarvion 2,2 miljoonaa euroa, toteumaprosentin ollessa 103 %.

Toimialueen toimintatuotot ylittyivät merkittävästi talousarvion, toteuma 240 %. Tuottoja muodostui enemmän mm. toisilta hyvinvointialueilta lastensuojelukulujen, turvapaikanhakijoiden ja puolustusvoimien laskutuksen vuoksi. Toimialueen toimintakulut toteutuivat 106 %. Ylitystä oli henkilöstökuluissa ja ostopalveluissa. Henkilöstökuluja nosti 8/23 uuden lastensuojelulaitoksen avaaminen ja ostopalveluita selittää kilpailutettujen lastensuojelun avohuollon palveluiden hinnan korotukset sekä palvelutarpeet vaativan laitoshoidon ostoihin. Talousseuranta oli haastavaa, sillä talousarviorakenne ei vastannut toimintarakennetta. Poikkeamat talousarviosta johtuivat osin puutteellisista tiedoista talousarviossa, mikä johtuu hyvinvointialueen ensimmäisestä toimintavuodesta sekä palvelutarpeesta.

2.2.2. Aikuisten palvelujen toimialue

Toiminnan kuvaus

Toimialue tuottaa viiden vastuualueen kautta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukokonaisuudet.

- Sosiaalityön palvelut: vastaanottopalvelut, taloudellisen tuen palvelut, työkyvyn tuen palvelut ja sovittelupalvelut
- Terveyspalvelut: perustason avosairaanhoidon vastaanottopalvelut, terveyden edistäminen ja merenkulkijoiden terveydenhuolto
- Vammaispalveluiden sosiaalityön ja vaativan tuen palvelut: vastaanottopalvelut ja vaativan tuen osaamiskeskus
- Vammaispalvelujen asumisen ja päiväaikaisen toiminnan palvelut: asumispalvelut ja päiväaikaisen toiminnan palvelut
- Mielenterveys- ja päihdepalvelut: vastaanottopalvelut, asumispalvelut ja toiminnallinen kuntoutus.

Aikuisten palveluiden toimialueen tavoitteiden toteuma:

Tavoitteet	Arvio toteutumisesta
Edistää ja ylläpitää asukkaiden ja yhteisöjen hyvinvointia ja terveyttä, sosiaalista turvallisuutta sekä työ- ja toimintakykyä.	Toteutunut. Palvelutuotanto on saatu käynnistettyä hyvinvointialueella. Yhdenvertaistamista ja alueellista sekä paikallista palvelutuotannon kehittämistyötä tehty ja jatkuu.
Parantaa palvelujen saatavuutta, saavutettavuutta ja vaikuttavuutta.	Osittain toteutunut. Kehittämistyötä tehty mm. Horisontaalinen integraatio, digi-etäpalvelut, tiimimallit jne. Kehittäminen jatkuu.
Kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja.	Osittain toteutunut. Tavoitteen mukaisia palveluja kehitetty.
Lisätä palvelujen yhteensovittamista ja palveluintegraatiota.	Osittain toteutunut. Horisontaalisen integraation toteutusta kehitetty ja pilotoitu. Toimialueiden välinen integraatio vaatii työstämistä.
Vahvistaa kuntalaisten osallisuutta.	Osittain toteutunut. Osallisuuden edistäminen vaatii jatkotoimenpiteitä.
Parantaa tuottavuutta ja tehokkuutta.	Osittain toteutunut. Tiimimalleja, horisontaalista integraatiota ja suoritearviointia aloitettu. Tiedolla johtamisessa haasteita mm. järjestelmistä johtuen.
Tuottaa palvelut talouden reunaehdot huomioiden.	Ei toteutunut. Ha:n siirtymän talousarvion ja budjetoinnin haasteet tunnistettu mittaviksi. Muutosohjelman toimenpiteet vaativat työstämistä.
Ylläpitää ja vahvistaa henkilöstön työhyvinvointia ja jaksamista.	Osittain toteutunut. Ha ja toimialuetasoisia tukirakenteita ja toimintamalleja luotu, mutta vaatii jatkotyöstämistä. Vrt. monen vuoden ha:n muutosprosessi

Aikuisten palveluiden toimialueen talouden ja toiminnan riskien toteuma:

Talouden ja toiminnan riskit	Toteuma
Talousarvio on epärealistinen suhteessa asukkaiden palvelutarpeeseen ja päätöksenteon juridiseen velvoittavuuteen.	Riski realisoitunut. Talousarviossa todettiin vuonna 2023 huomattavia talousarviolaadinnan puutteita valmisteluvaiheessa. Talousarvio myös perustui koronavuosiin ja ei perustunut näin ollen normaalitilanteen palvelutuotantoon.
Palvelujen ja toiminnan harmonisointi tuottaa huomattavia lisäkustannuksia.	Riski ei ole todettu realisoituneen. Huomattavia harmonisointiin perustuvia lisäkustannuksia ei ole todettu laajasti.
Tietojärjestelmiä ei saada riittävästi tukemaan tiedolla johtamista.	Riski realisoitunut. Todettu tiedolla johtamisessa laajoja puutteita ja useat järjestelmät ei tue johtamista.
Muutosjohtaminen epäonnistuu.	Osittain toteutunut. Muutosjohtamista on tehty ja muutosohjelmaa viedään eteenpäin

Käyttötalouden toteutuminen Luvut 1 000 €	TA 2023	TA muutos	Muutettu TA 2023	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	19 156	-410	18 746	17 310	-1 436	92 %
Myyntituotot	5 982	-410	5 572	5 316	-256	95 %
Maksutuotot	9 541	0	9 541	10 691	1 150	112 %
Tuet ja avustukset	1 538	0	1 538	1 115	-423	73 %
Muut toimintatuotot	2 095	0	2 095	188	-1 907	9 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-179 101	-957	-180 058	-197 962	-17 905	110 %
Henkilöstökulut	-92 261	0	-92 261	-93 372	-1 110	101 %
Palkat ja palkkiot	-74 034	0	-74 034	-74 728	-693	101 %
Henkilösivukulut	-18 227	0	-18 227	-18 644	-417	102 %
Palvelujen ostot	-58 770	-1 369	-60 139	-75 480	-15 341	126 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 479	77	-12 402	-13 052	-650	105 %
Avustukset	-15 244	264	-14 980	-15 863	-883	106 %
Muut toimintakulut	-346	71	-275	-196	79	71 %
TOIMINTAKATE	-159 945	-1 367	-161 311	-180 652	-19 341	112 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-9	0	-9	-11	-2	123 %
Korkokulut	0	0	0	-1	-1	
Muut rahoituskulut	-9	0	-9	-10	-1	117 %
VUOSIKATE	-159 953	-1 367	-161 320	-180 663	-19 343	112 %
Poistot ja arvonalentumiset	-103	0	-103	-57	46	55 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-103	0	-103	-31	72	30 %
Arvonalentumiset	0	0	0	-26	-26	
TILIKAUDEN TULOS	-160 056	-1 367	-161 423	-180 720	-19 297	112 %

Sitovuustason toteutuminen

Aikuisten palvelujen toimialueen vuoden 2023 tilikauden tulos ylitti talousarvion 19,3 miljoonaa euroa, toteumaprosentin ollessa 112 %. Toimintakulut toteutuivat merkittävästi talousarviota suurempina ylittyen 17,9 miljoonaa euroa, toteumaprosentin ollessa 110 %. Tämä selittää toimialueen talousarviota selkeästi isomman alijäämän. Toimintatuotot puolestaan alittuivat 1,4 miljoonaa euroa suhteessa talousarvioon, toteumaprosentin ollessa 92 %.

Henkilöstökulut ylittivät talousarvion toimialueetasolla tarkasteltuna noin miljoonalla eurolla. Henkilöstökulujen budjetoinnissa on kuitenkin havaittu olennaisia puutteita, eikä talousarvion toteumaprosentti siten anna todellista kuvaa tilanteesta. Todellisuudessa toimialueella on avoimia vakansseja, jonka lisäksi ostopalvelulääkärien kustannukset kohdistuivat palvelujen ostoihin, määräraharahavaruuden ollessa henkilöstöbudjetissa.

Palvelujen ostot toteutuivat 15,3 miljoonaa euroa yli talousarvion, toteumaprosentin ollessa 126 %. Suurimmat ylitykset palvelujen ostoissa ovat asumispalveluissa ja päiväaikaisessa toiminnassa (vammapalvelu/mielenterveys- ja päihdepalvelut). Selittävänä tekijänä ovat muun muassa hinnankorotukset ja valmisteluvaiheen puutteet. Palveluiden ostojen ylitystä selittää myös henkilökohtaisen avun ja kuljetuspalveluiden budjetin valmistelun haasteet, koska budjetointi perustui koronavuoden kuntien tilinpäätöstietoihin.

Avustukset ylittyivät 0,42 miljoonaa euroa ja toteumaprosentti oli 106 %. Tämä johtuu etenkin henkilökohtaisen avun budjetin valmistelun haasteista, koska budjetointi perustui koronavuoden kuntien tilinpäätöstietoihin.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat 0,65 miljoonaa euroa yli talousarvion ja toteumaprosentti oli 105 %. Ylitys johtuu ulkoisista aine-, tarvike- ja tavarahankinnoista.

Muut toimintakulut alittivat talousarvion 0,08 miljoonalla eurolla, toteumaprosentin ollessa 71 %. Alitus johtuu laitevuokrien arvioitua pienemmästä toteumasta.

Toimintatuottojen alittuminen johtuu siitä, että ulkoiset vuokratuotot kohdistettiin konsernipalveluihin eikä toimialueelle budjetoidut vuokratuotot siten toteutuneet. Todellisuudessa toimialueen toimintatuotot ovat talousarvion mukaisella tasolla.

2.2.3. Ikääntyneiden palvelujen toimialue

Toiminnan kuvaus

Toimialue tuottaa kolmen vastuualueen kautta seuraavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukokonaisuudet

- Kotona asumista tukevat palvelut: läkkäiden asiakas- ja palveluohjaus, sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen palvelut, palvelutorit, muistineuvolat, kaikenikäisten omaishoito, lyhytaikaishoito/ kotiin kuntoutus, kuntoutus, lääkäripalvelut, veteraanipalvelut
- Kotiin annettavat palvelut: etäpalvelut, kotihoito, tukipalvelut, kuntouttava päivätoiminta
- Asumispalvelut: tehostettu palveluasuminen, perhehoito

Ikääntyneiden palveluiden toimialueen tavoitteiden toteuma:

Tavoitteet	Arvio toteutumisesta
Lisätä kotiin annettavien palvelujen määrää.	Tavoite jää osittain saavuttamatta (henkilöstön saatavuusongelma)
Kehittää kotihoidon ja ympärivuorokautisen hoidon väliin joustavia asumis- ja palvelukokonaisuuksia.	Tavoite osittain saavutettu yhteisöllisen asumisen lisästarve -> kehitystyön suunnittelutyö jatkuu.
Edistää ja ylläpitää ikääntyneiden henkilöiden hyvinvointia ja terveyttä, sosiaalista turvallisuutta ja toimintakykyä.	Tavoite osittain saavutettu. Yhteistyö järjestöjen ym. toimijoiden kanssa aloitettu vuoden 2023 aikana.
Parantaa palvelujen saatavuutta, saavutettavuutta ja vaikuttavuutta.	Henkilöstöpula vaikeuttaa palvelujen saatavuutta. Toimintaohjeet, sääntökirjat ja palvelukriteerit yhdenmukaistettu.
Lisätä palveluintegraatiota.	Yhteistyö ha:lla lähtenyt hyvin käyntiin
Vahvistaa ikääntyneiden henkilöiden osallisuutta.	Osallistumista ja osallisuutta pyritty lisäämään mm. lisäämällä digitaalisia palveluja ja etäkonsultaatioita.

Ikääntyneiden palveluiden toimialueen talouden ja toiminnan riskien toteuma:

Talouden ja toiminnan riskit	Toteuma
Talousarvio on epärealistinen suhteessa alueen ikääntyneen väestön palvelutarpeeseen ja päätöksenteon juridiseen velvoittavuuteen.	Talousarvio toteutui pääosin suunnitelman mukaisesti, vaikkakin talousarviossa todettiin huomattavia talousarviolaadinnan puutteita valmisteluvaiheessa.
Palvelujen ja toiminnan harmonisointi tuottaa lisäkustannuksia.	Riski ei ole realisoitunut. Harmonisointiin perustuvia lisäkustannuksia ei ole todettu laajasti.
Tietojärjestelmiä ei saada riittävästi tukemaan tiedolla johtamista.	Riski realisoitunut. Todettu tiedolla johtamisessa laajoja puutteita ja useat järjestelmät ei tue johtamista. Tiedolla johtaminen ei edistynyt suunnitellusti, tiedon saaminen järjestelmien kautta aiheutti suuria vaikeuksia kokonaisuuksien ja tiedon keräämisessä. Vaikuttavuuden arviointi vaikeutui huomattavasti luotettavan tiedon saannin puutteellisuuden vuoksi.
Henkilöstön saatavuus ja sitoutuminen.	Riski realisoitunut henkilöstön saatavuudessa ollut ajoittain huomattavia ongelmia.

Käyttötalouden toteutuminen Luvut 1 000 €	TA 2023	TA muutos	Muutettu TA 2023	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	22 679	-300	22 379	41 225	18 846	184 %
Myyntituotot	604	-300	304	1 362	1 058	447 %
Maksutuotot	20 401	0	20 401	39 734	19 333	195 %
Tuet ja avustukset	1 672	0	1 672	62	-1 610	4 %
Muut toimintatuotot	2	0	2	67	65	2790 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-233 208	-20 595	-253 804	-247 701	6 102	98 %
Henkilöstökulut	-116 135	-1 829	-117 964	-124 851	-6 887	106 %
Palkat ja palkkiot	-93 930	-1 435	-95 364	-99 237	-3 872	104 %
Henkilösivukulut	-22 205	-394	-22 599	-25 614	-3 015	113 %
Palvelujen ostot	-92 450	-18 768	-111 219	-101 849	9 369	92 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 310	2	-2 308	-3 627	-1 319	157 %
Avustukset	-21 703	0	-21 703	-17 001	4 702	78 %
Muut toimintakulut	-610	0	-610	-373	237	61 %
TOIMINTAKATE	-210 529	-20 895	-231 424	-206 476	24 948	89 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-11	-11	
Muut rahoituskulut	0	0	0	-11	-11	
VUOSIKATE	-210 529	-20 895	-231 424	-206 487	24 937	89 %
Poistot ja arvonalentumiset	-110	0	-110	-17	93	15 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-110	0	-110	-8	101	8 %
Arvonalentumiset	0	0	0	-8	-8	
TILIKAUDEN TULOS	-210 638	-20 895	-231 534	-206 504	25 030	89 %

Sitovuustason toteutuminen

Toimialueen tilikauden 2023 tulos alittaa talousarvion 25,0 miljoonaa euroa, toteumaprosentin ollessa 89 %. Toimintatuotot toteutuivat merkittävästi talousarviota suurempina (184 %), mikä selittää toimialueen talousarviota selkeästi pienemmän alijäämän. Toimintatuotoissa ympärivuorokautisen asumispalvelun ostopalvelun asiakasmaksutuottoja ei oltu lainkaan budjetoitu vuoden 2023 talousarviossa.

Toimintakulut toteutuivat jonkin verran alle talousarvion (98 %). Henkilöstökulut toteutuivat selkeästi yli talousarvion. Henkilöstökuluja nostivat ympärivuorokautisen asumispalvelun hoitajamitoituksen nosto 1.4.2023 alkaen, palkkojen yleiskorotukset sekä takautuvasti maksuun tulleet järjestelyvaraerät erityisesti tilikauden viimeisellä kvartaalilla. Lisäksi omaishoidon tuen eläkemenoperusteinen sivukulu kohdistui henkilöstökuluihin. Palveluiden ostot toteutuivat 9,4 miljoonaa euroa alle talousarvion. Tätä selittää ympärivuorokautisen asumispalvelun ostopalvelun toteuma.

2.2.4. Erityis- ja sairaalapalvelujen toimialue

Toiminnan kuvaus

Toimialue tuottaa kuuden vastualueen kautta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukokonaisuudet:

- Akuutti: päivystys, sosiaali- ja kriisipäivystys, akuutti kotikeskus sisältäen kotisairaalapalvelut, ensihoito, maakunnallinen tilannekeskus

- Diagnostiset ja kliiniset tukipalvelut, SataDiag: Infektioyksikkö, kliininen kemia ja mikrobiologia, kuvantaminen, lääkehuolto, patologia, sairaalafysiologia, välinehuolto
- Suunterveydenhuolto: Suun terveydenhuollon perus- ja erityistason palvelut
- Psykiatria: lasten- nuorten ja aikuisten psykiatrinen erikoissairaanhoito
- Sairaalapalvelut: erikoissairaanhoidon palvelut ja sairaalapalvelut jaoteltuna konservatiiviseen klinikkaryhmään, operatiiviseen klinikkaryhmään, LNS klinikkaryhmään, kuntoutuksen vastuuyksikköön ja erikoissairaanhoidon ja perustason hoito-osastoihin
- Sairaanhoidolliset tukipalvelut: sihteeriyksikkö, erityisasiantuntijat (psykologipalvelut ja ravitsemusterapeutit), terveystieteiden palvelut ja varahenkilöstö

Erityis- ja sairaalapalveluiden toimialueen tavoitteiden toteuma:

Tavoitteet:	Arvio toteutumisesta
Turvata palvelujen saaminen hyvinvointialueelle.	Pääosin toteutunut, mutta joidenkin erikoisalojen, kuten silmätautien sekä ortopedian, osalta ei hoitotakuu toteutunut
Parantaa palvelujen saatavuutta, saavutettavuutta ja vaikuttavuutta.	Hoitotakuun suhteen tilanne koheni loppuvuotta kohden. Digitaalisen hoitopolun mahdollistava Mobiiliapuri käytössä jo 15 eri erikoisalalla.
Lisätä palvelujen yhteensovittamista ja palveluintegraatiota.	Osin toteutunut, osa suunnitelmista vielä toteutumatta ja työ jatkuu 2024.
Ylläpitää ja vahvistaa henkilöstön työhyvinvointia ja jaksamista.	Ei ole toteutunut kaikilta osin. Vaikeat resurssihaasteet kuormittaneet useata erikoisalaa. Mitä kuuluu? -kyselyn tulosten käsittely ja jatkotoimien suunnittelu jatkuu vuoden 2024 aikana.

Erityis- ja sairaalapalveluiden toimialueen talouden ja toiminnan riskien toteuma:

Talouden ja toiminnan riskit	Toteuma
Talousarvio on epärealistinen suhteessa alueen asukkaiden palvelutarpeeseen ja päätöksenteon juridiseen velvoittavuuteen.	Talousarvion riskit eivät pääosin ole toteutuneet, asukkaiden palvelutarpeeseen vastaamisen haasteet johtuivat ennemminkin henkilöstövajeesta kuin epärealistisesta talousarviosta. Henkilöstömenot alittuivat edellä mainitusta syystä ja toisaalta taas ostopalvelut ylittyivät. Hoitotarvikkeisiin oli budjetoitu selvästi aiempien vuosien toteutumaan nähden vähemmän, mikä johti kyseisen menokohdan ylitykseen toiminnan lisääntyessä edellisvuoteen nähden. Toisaalta myyntituloja saimme ennakoitua enemmän, joten kokonaisuutena talousarvion toteuma kääntyi ylijäämäiseksi.

Muutosjohtaminen epäonnistuu.	Muutosjohtamisessa onnistuttiin vuoden 2023 tavoitteiden suhteen osastopaikkojen vähentämisessä sekä erityistasolla että perustasolla.
-------------------------------	--

Käyttötalouden toteutuminen Luvut 1 000 €	TA 2023	TA muutos	Muutettu TA 2023	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	57 435	-1 505	55 931	59 025	3 094	106 %
Myyntituotot	31 809	-1 505	30 305	32 999	2 695	109 %
Maksutuotot	23 195	0	23 195	23 218	23	100 %
Tuet ja avustukset	2 367	0	2 367	2 672	305	113 %
Muut toimintatuotot	64	0	64	135	71	210 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-380 956	-1 406	-382 362	-378 231	4 131	99 %
Henkilöstökulut	-226 663	743	-225 920	-217 644	8 276	96 %
Palkat ja palkkiot	-182 091	697	-181 394	-174 895	6 499	96 %
Henkilösivukulut	-44 572	46	-44 526	-42 749	1 777	96 %
Palvelujen ostot	-78 001	-1 105	-79 106	-80 022	-916	101 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-72 671	-52	-72 723	-75 676	-2 953	104 %
Avustukset	-126	0	-126	-116	10	92 %
Muut toimintakulut	-3 495	-992	-4 486	-4 772	-286	106 %
TOIMINTAKATE	-323 520	-2 911	-326 431	-319 207	7 224	98 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-7	-7	
Muut rahoituskulut	0	0	0	-7	-7	
VUOSIKATE	-323 520	-2 911	-326 431	-319 214	7 217	98 %
Poistot ja arvonalentumiset	-4 063	0	-4 063	-3 609	455	89 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 063	0	-4 063	-2 740	1 323	67 %
Arvonalentumiset	0	0	0	-868	-868	
TILIKAUDEN TULOS	-327 584	-2 911	-330 494	-322 823	7 672	98 %

Sitovuustason toteutuminen

Erityis- ja sairaalapalvelujen toimialueen tilikauden tulos alitti talousarvion 7,7 miljoonaa euroa, toteumaprosentin ollessa 98 %. Toimialueen toimintatuotot ylittivät 3,1 miljoonaa euroa (5,5 %) arvioidusta. Merkittävin tekijä ylitykseen oli ennakoitua suuremmat tulot muilta hyvinvointialueilta. Toimintakulut alittuivat talousarvioon nähden 4,1 miljoonaa euroa (98,9 %). Alitus johtui henkilöstökuluista, jotka alittuivat 8,3 miljoonaa euroa (96,3 %). Alitukseen vaikuttivat täyttämättömät vakanssit, lääkärivaje sekä henkilökunnan ennakoitua vähäisempi siirtyminen kunnista sairaanhoidollisiin tukipalveluihin. Lääkärivajetta korvattiin ostolääkäreillä, joka johti palvelujen ostojen ylittymiseen 1 miljoonalla eurolla (1,2 %). Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittivät 3 miljoonaa euroa (4,1 %). Tähän vaikutti mm. ortopedisten leikkausten lisääntyminen sekä epäonnistunut arviointi kunnilta siirtyneiden toimintojen tarvikekuluista. Toisaalta tiukan talousraamin takia tähän menokohtaan tehtiin talousarvion laadinnan loppuvaiheessa vielä karsintaa, mikä osaltaan myös johti alibudjetointiin yllä mainittujen syiden lisäksi. Muut toimintakulut ylittivät 0,3 miljoonaa euroa (6,4 %). Ylityksen aiheutti ennakoitua suurempi asiakasmaksujen luottotappiokirjaus. Toimialueen poistot alittuivat 0,5 miljoonaa euroa (88,8 %). Alitusta selittää laiteinvestointien painottuminen vuoden loppuun.

2.2.5. Pelastuslaitos

Toiminnan kuvaus

Pelastuslaitos toimialueen tehtävänä on huolehtia pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta ja neuvonnasta, pelastustoimen valvontatehtävistä, väestön varoittamisesta ja pelastustoiminnasta. Pelastuslaitos toimialue vastaa lisäksi pelastustoiminnassa ja väestönsuojelussa tarvittavien toimien yhteensovittamisesta muiden viranomaisten ja toimijoiden kanssa. Tämän lisäksi pelastuslaitos toimialue osallistuu ensihoidon palveluiden tuottamiseen.

Pelastuslaitos tavoitteiden toteuma:

Vuositavoitteet:	Arvio toteutumisesta
Vakiinnuttaa pelastuslaitoksen uudet toiminta- ja ohjausmallit.	Karkeasti tarkasteltuna toiminnalliset tavoitteet saavutettiin kaikilla toiminnan osa-alueilla.
Palvelutasopäätöstä tarkentavat suunnitelmat (mm. valvontasuunnitelma).	Karkeasti tarkasteltuna toiminnalliset tavoitteet saavutettiin kaikilla toiminnan osa-alueilla.

Pelastuslaitos talouden ja toiminnan riskien toteuma:

Talouden ja toiminnan riskit	Toteuma
Hyvinvointialueen talousarvio perustuu valtiovarainministeriön antamaan rahoituslaskelmaan. Hyvinvointialueen menot on sopeutettu annettuun arvioon vuoden 2023 rahoituksesta, mikä on edellyttänyt menojen karsintaa myös pelastuslaitoksen toimialueella. Tehty karsinta aiheuttaa riskin sekä pelastuslaitoksen toiminnalle, että taloudelle.	Talouden alimittaisuudesta johtuvat riskit eivät realisoituneet, kun mm. merkittävät kansalliset pelastus-ICT-ratkaisut eivät toteutuneet, jolloin talouden ennakointi ja ohjaus olivat epävarmoja.
Sijaishenkilöstön riittävyys.	Sijaishenkilöstön riittävyys arvioitiin riskiksi, joka ei realisoitunut onnistuneen rekrytointityön johdosta. Pelastuslaitoksen käytännön toiminnan ohjauksen ja asiantuntijatyön riittämätöntä resursointia ei osattu ennakoida, jolloin toiminnot kuormittivat osaa henkilöstöstä kohtuuttomasti, minkä lisäksi tähän kuuluvia toimia jätettiin tekemättä.

Käyttötalouden toteutuminen Luvut 1 000 €	TA 2023	TA muutos	Muutettu TA 2023	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	310	0	310	398	87	128 %
Myyntituotot	100	0	100	147	47	147 %
Maksutuotot	210	0	210	249	39	118 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	2	2	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-19 213	-691	-19 904	-19 681	223	99 %
Henkilöstökulut	-13 983	0	-13 983	-13 981	2	100 %
Palkat ja palkkiot	-11 221	0	-11 221	-11 238	-16	100 %
Henkilösivukulut	-2 762	0	-2 762	-2 743	18	99 %
Palvelujen ostot	-3 841	-691	-4 532	-4 367	166	96 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 335	0	-1 335	-1 286	49	96 %
Muut toimintakulut	-53	0	-53	-47	6	89 %
TOIMINTAKATE	-18 902	-691	-19 594	-19 284	310	98 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-1	-1	
VUOSIKATE	-18 902	-691	-19 594	-19 285	309	98 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 565	0	-1 565	-1 287	278	82 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 565	0	-1 565	-1 137	428	73 %
Arvonalentumiset	0	0	0	-150	-150	
TILIKAUDEN TULOS	-20 467	-691	-21 159	-20 572	587	97 %

Sitovuustason toteutuminen

Toimialueen tilikauden tulos alitti talousarvion 0,6 miljoonaa euroa, toteumaprosentin ollessa 97 %. Toimintatuotot ylittyivät noin 0,1 miljoonaa euroa, toteumaprosentti oli 128 %. Toimintakulut alittuivat noin 0,2 miljoonaa euroa, toteumaprosentti oli 99 % sekä poistot alittuivat noin 0,3 miljoonaa euroa, toteumaprosentti oli 82 %.

2.2.6. Konsernipalvelut

Toiminnan kuvaus

Konsernipalvelujen toimialue sisältää hyvinvointialueen keskitetyt tukitoiminnot:

Henkilöstöpalvelut, hallintopalvelut, talouspalvelut, ICT-palvelut, tekniset palvelut, rakennuttaminen ja hankekehitys, hankinta- ja logistiikkapalvelut sekä ateria- ja puhtauspalvelut. Konsernipalvelujen toimialue tuottaa keskitetyt tukipalvelut koko hyvinvointialueelle, ja toimii oman substanssinsa edustajana strategisessa suunnittelussa. Konsernipalvelut mahdollistavat hyvinvointialueen asiakas- ja potilaspalvelujen turvaamisen alueen asukkaille.

Konsernipalvelut tavoitteiden toteuma:

Tavoitteet:	Arvio toteutumisesta
Toimialueen hallinnon organisoiminen.	Toteutui tavoitteen mukaisesti
Henkilöstön sijoittaminen positioihin.	Toteutui tavoitteen mukaisesti
Toiminnan hallittu käynnistäminen.	Toteutui tavoitteen mukaisesti

Tarvittavan resursoinnin ja osaamisen varmistaminen.	Toteutui pääosin; välttämättömiä rekrytointeja jouduttiin tekemään vuoden aikana, koska siirtävistä organisaatioista ei saatu hyvinvointialueelle siirtyvän sote- ja pela – toiminnan edellyttämää tukipalveluresurssia
Toiminnan vakiinnuttaminen.	Toteutui tavoitteen mukaisesti.

Konsernipalvelut talouden ja toiminnan riskien toteuma:

Talouden ja toiminnan riskit	Toteuma
Palkanmaksun käynnistäminen.	Vuoden 2023 palkanmaksu saatiin käynnistettyä hyvin, joskin määräaikaisen henkilöstön palkkojen ja erilliskorvausten maksuun liittyi pieniä puutteita. Vuoden 2023 aikana palkanmaksuun liittyi yksittäisiä tilanteita, jotka johtivat takautuvaan palkanmaksuun tai virheellisesti maksettujen palkkojen takaisinperintään.
Tietojärjestelmien käyttöönotto.	ICT-palvelujen siirtymä onnistui erinomaisesti, eikä olennaisia riskejä tietojärjestelmien käyttöönotossa realisoitunut. Haasteita oli lähinnä muutamien uusien järjestelmien käyttöönottoprojektien aikatauluissa ja kustannuksissa.
Riskejä myös mm. toimitilojen hallinta, hyvinvointialueen hallinnon järjestäminen, talouden toimintojen aloittaminen sekä ateriatuotannon käynnistäminen. Hankintojen ja logistiikan toimintojen, puhtauspalvelujen ja rakennuttamisen toimintojen jatkuvuus on turvattava keskeytymättä.	Toiminnan jatkuvuutta uhkaavia riskejä ei realisoitunut vuoden 2023 aikana. Konsernipalveluja työllisti vuoden aikana palveluverkkosuunnittelu, erityisesti toimitila-asioissa. Ateriapalvelujen järjestämisestä tehtiin selvitys, ja rakentamis- ja perusparannushankkeita arvioitiin suhteessa palveluverkosta laadittuihin suunnitelmiin. Keskeinen haaste oli, että palveluverkosta ei saatu selkeitä päätöksiä tai suuntaviivoja vuoden 2023 aikana.

Käyttötalouden toteutuminen Luvut 1 000 €	TA 2023	TA muutos	Muutettu TA 2023	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	47 871	0	47 871	57 331	9 461	120 %
Myyntituotot	39 251	0	39 251	41 740	2 490	106 %
Maksutuotot	0	0	0	1	1	
Tuet ja avustukset	2 100	0	2 100	2 550	450	121 %
Muut toimintatuotot	6 520	0	6 520	13 040	6 520	200 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-229 475	-2 098	-231 573	-253 048	-21 474	109 %
Henkilöstökulut	-62 744	-6	-62 750	-61 991	759	99 %
Palkat ja palkkiot	-50 930	0	-50 930	-49 945	985	98 %
Henkilösivukulut	-11 814	-6	-11 820	-12 046	-226	102 %
Palvelujen ostot	-60 706	-2 068	-62 774	-71 073	-8 299	113 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-47 429	0	-47 429	-61 496	-14 067	130 %
Muut toimintakulut	-58 597	-24	-58 621	-58 487	133	100 %
TOIMINTAKATE	-181 605	-2 098	-183 703	-195 716	-12 014	107 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-834	1 250	416	2 099	1 683	505 %
Korkotuotot	23	0	23	89	66	388 %
Muut rahoitustuotot	200	1 250	1 450	4 199	2 749	290 %
Korkokulut	-1 037	0	-1 037	-1 876	-839	181 %
Muut rahoituskulut	-20	0	-20	-313	-293	1566 %
VUOSIKATE	-182 439	-848	-183 287	-193 617	-10 331	106 %
Poistot ja arvonalentumiset	-7 992	0	-7 992	-8 988	-996	112 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 992	0	-7 992	-7 997	-5	100 %
Arvonalentumiset	0	0	0	-991	-991	
Satunnaiset erät	0	0	0	1 558	1 558	
Satunnaiset tuotot	0	0	0	1 558	1 558	
TILIKAUDEN TULOS	-190 432	-847	-191 279	-201 047	-9 768	105 %

Sitovuustason toteutuminen

Konsernipalvelujen toimialueen tilikauden tulos ylitti talousarvion 9,8 miljoonaa euroa, toteumaprosentin ollessa 105 %. Konsernipalvelujen toimialueen toimintatuotot ylittyivät merkittävästi arvioidusta (+21 %). Suurin ylitys tuotoissa liittyi vuokratuottoihin, ja johtui välivuokrattujen tilojen vuokratuottojen puuttumisesta kokonaan talousarviosta. Lisäksi hankinta- ja logistiikkakeskuksen sisäinen myynti ylittyi arvioidusta merkittävästi, ja työterveyshuollon Kela-korvaus toteutui arvioitua suurempana.

Toimintakulut ylittyivät myös olennaisesti arvioidusta (+9 %). Henkilöstökulut pysyivät talousarviossa huolimatta siitä, että hallinnollisiin ja teknisiin tukipalveluihin tehtiin lisärekrytointeja vuoden aikana. Palvelujen ostojen ylitys johtui arvioitua suuremmista ICT-palveluostoista, laitteiden huoltosopimuksista ja työterveyshuollon palveluostojen ylityksestä. Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittyivät merkittävästi, mikä johtui talousarviosta puuttuvista hoitotarvikkejakelukuluista, toimialueiden sisäisten ostojen ylityksestä, elintarvikkeiden ja puhdistusaineiden ylityksistä sekä sähkökustannusten kasvusta.

Rahoitustuotot ylittyivät merkittävästi korkojen noustua, ja hyvinvointialueen rahoitustuotot olivat noin kaksinkertaiset rahoituskuluihin nähden. Poistot toteutuivat arvioidun mukaisina, ja niiden lisäksi kirjattiin budjetoimattomia arvonalentumisia noin miljoonan euron verran (UNA Oy). Lisäksi satunnaisena tuottona kirjattiin Kiinteistö Oy Rauman sairaalan purkuvoitto n. 1,6 miljoonaa euroa.

Yhteenvedona talouden toteumasta voidaan todeta, että poikkeamat talousarviosta johtuivat pääosin puutteellisin tiedoin tehdystä talousarviosta, mikä johtuu hyvinvointialueen ensimmäisestä toimintavuodesta.

2.2.7. Hyvinvointialueen hallinto

Toiminnan kuvaus

Hyvinvointialueen hallinnossa on toiminnallisena yksikkönä strategian ja järjestämisen vastuualue (ns. hallinnon esikunta). Vastuualueeseen kuuluu seitsemän yksikköä: hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (hyte), valvonta ja laatu, varautuminen ja valmius, TKIO (tutkimus, koulutus, innovaatio, osaaminen), tiedolla johtaminen, strateginen palvelutapa sekä strateginen ICT. Vastuualueen tehtävänä on tukea hyvinvointialueen valtuustoa, hallitusta ja johtajaa järjestämisvastuun toteutumisessa.

Hyvinvointialueen hallinto tavoitteiden toteuma:

Vuositavoitteet:	Arvio toteutumisesta
Pyritään varmistamaan henkilöstön osaaminen sekä resurssi.	Hallinnon ja strategia- ja järjestämisen -vastuualueen rekrytoinnit ovat osin viivästyneet niin, että viimeiset asiantuntijat aloittivat tehtävissään syyskuussa 2023. Siirtynyt henkilöstö on perehdytetty tehtäviinsä. Em. asiat ovat vaikuttaneet siihen, että suunniteltuja valmistelutehtäviä ei ole kaikilta osin pystytty tekemään riittävän laadukkaasti tai suunnitellussa aikataulussa.
Vastuualueen toiminnan käynnistäminen ja vakioiminen.	Vastuualueen toiminta on esim. valvonnan osalta käynnistynyt jo alkuvuodesta, mutta TKIO- ja hyteyksikkö pystyivät aloittamaan täysipainoisen työskentelyn vasta elokuussa 2023. Ulkopuolisen kumppanin resurssihaasteista johtuen tiedolla johtamisen osalta ei edetty suunnitellusti.

Hyvinvointialueen hallinnon talouden ja toiminnan riskien toteuma:

Talouden ja toiminnan riskit	Toteuma
Osaavan henkilöstön saatavuus.	Henkilöstöriski on osittain toteutunut siirtyneen osaamisen osalta, ja rekrytoitujen henkilöiden perehdyttämistarpeet ovat viivästyttäneet järjestämisen tehtävien toteutumista. Riski on osittain realisoitunut.
ICT-arkkitehtuurin valmistuminen.	Kokonaisarkkitehtuuryö on käynnistynyt ja ICT-arkkitehtuurin osalta on aloitettu Sata-toimintamallien laatiminen. Tietojohtamisen hanke ei ole edennyt suunnitellusti ja siitä johtuvat puutteet tietotuotannossa ovat vaikeuttaneet niin järjestämisen tehtäviä kuin strategista ja operatiivista johtamistakin.

Muutosjohtamisessa epäonnistuminen.	Järjestämisvastuun siirtymisessä ja organisaation käynnistymisvaiheessa muutosta on johdettu häiriötilannejohtamisen menetelmin, millä on varmistettu turvallinen järjestämisvastuun siirtyminen. Toiminnan käynnistyessä ja koko vuoden muutosjohtamisen ilmiöt ja lainalaisuudet ovat olleet läsnä tekemisessä. Keskeisen strategiaa toimeenpanevan kokonaisuuden, muutosohjelman, toimintasuunnitelmat on laadittu. Loppuvuosi on mennyt suunnitelmien käynnistämässä ja kokonaisuuden haltuunotossa. Riski ei ole realisoitunut.
-------------------------------------	--

Käyttötalouden toteutuminen Luvut 1 000 €	TA 2023	TA muutos	Muutettu TA 2023	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	19 125	0	19 125	15 469	-3 656	81 %
Myyntituotot	100	0	100	8	-92	8 %
Tuet ja avustukset	19 025	0	19 025	15 460	-3 565	81 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	1	1	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-30 044	1 707	-28 338	-22 420	5 918	79 %
Henkilöstökulut	-12 644	332	-12 312	-12 230	83	99 %
Palkat ja palkkiot	-10 271	302	-9 969	-10 013	-44	100 %
Henkilösivukulut	-2 373	29	-2 343	-2 216	127	95 %
Palvelujen ostot	-16 446	1 179	-15 268	-8 820	6 447	58 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-136	83	-53	-215	-162	405 %
Avustukset	-667	0	-667	-883	-216	132 %
Muut toimintakulut	-151	113	-38	-271	-234	720 %
TOIMINTAKATE	-10 919	1 707	-9 213	-6 951	2 262	75 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-2	-2	
Korkokulut	0	0	0	-1	-1	
Muut rahoituskulut	0	0	0	-1	-1	
UUOSIKATE	-10 919	1 707	-9 213	-6 952	2 260	75 %
TILIKAUDEN TULOS	-10 919	1 707	-9 213	-6 952	2 260	75 %

Sitovuustason toteutuminen

Tilikauden tulos alitti talousarvion 2,3 miljoonaa euroa, toteumaprosentin ollessa 75 %. Siinä keskeisenä vaikuttavana tekijänä on TKIO-yksikön hankerahoituksen toteutuminen. Hankerahoitukset budjetoidaan arvion perusteella ja hankerahoitusten toteutuminen riippuu avattavien hankerahoituksista ja rahoitushaussa menestymisestä. Vastaavasti myös toimintakulujen osuudet ovat budjetoitua pienempiä, erityisesti palvelujen ostoissa.

2.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Käyttötalouden toteutuminen Luvut 1 000 €	Alkuperäinen talousarvio 2023	Talousarvio- muutokset 2023	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	112 155	-2 210	109 946	133 964	24 018	122 %
Myyntituotot	22 725	-2 210	20 515	23 245	2 730	113 %
Maksutuotot	54 047	0	54 047	75 424	21 377	140 %
Tuet ja avustukset	26 702	0	26 702	21 861	-4 841	82 %
Muut toimintatuotot	8 682	0	8 682	13 434	4 752	155 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 097 474	-24 916	-1 122 390	-1 145 267	-22 877	102 %
Henkilöstökulut	-560 741	-1 002	-561 743	-563 945	-2 202	100 %
Palkat ja palkkiot	-451 367	-629	-451 996	-451 216	781	100 %
Henkilösivukulut	-109 373	-373	-109 747	-112 729	-2 983	103 %
Palvelujen ostot	-352 626	-23 495	-376 122	-387 308	-11 187	103 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-80 975	139	-80 837	-94 938	-14 102	117 %
Avustukset	-39 674	274	-39 400	-34 792	4 608	88 %
Muut toimintakulut	-63 458	-831	-64 289	-64 283	5	100 %
TOIMINTAKATE	-985 319	-27 125	-1 012 444	-1 011 303	1 141	100 %
Valtion rahoitus	940 877	30 030	970 907	970 907	0	100 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-843	1 250	407	2 062	1 655	506 %
Korkotuotot	23	0	23	89	66	389 %
Muut rahoitustuotot	200	1 250	1 450	4 199	2 749	290 %
Korkokulut	-1 037	0	-1 037	-1 878	-841	181 %
Muut rahoituskulut	-29	0	-29	-349	-320	1216 %
VUOSIKATE	-45 284	4 154	-41 130	-38 334	2 796	93 %
Poistot ja arvonalentumiset	-13 899	0	-13 899	-14 026	-127	101 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 899	0	-13 899	-11 983	1 916	86 %
Arvonalentumiset	0	0	0	-2 043	-2 043	
Satunnaiset erät	0	0	0	1 558	1 558	
Satunnaiset tuotot	0	0	0	1 558	1 558	
TILIKAUDEN TULOS	-59 183	4 153	-55 030	-50 802	4 228	92 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-59 183	4 153	-55 030	-50 802	4 228	92 %

Valtion rahoituksen erittely

Valtion rahoituksen erittely Luvut 1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Sosiaali -ja terveydenhuollon tehtävien rahoitus	917 976	29 299	947 275	948 576	1 301
Pelastustoimen rahoitus	22 901	731	23 632	22 331	-1 301
Yhteensä	940 877	30 030	970 907	970 907	0

2.4. Investointien toteutuminen

Satakunnan hyvinvointialueen vuoden 2023–2026 investointisuunnitelmaa, sekä vuosien 2024–2027 investointisuunnitelmaa laadittiin vuoden 2022 aikana järjestämisvastuun siirron valmistelun ollessa kiivaimmillaan, osin määräaikaisten henkilöresurssien toimesta. Investointisuunnitelmien laadintavaiheessa käytössä ei ole ollut riittävästi tietoa organisaation pitkäaikaiseen investointisuunnitteluun, ja investointisuunnitelma laadittiin osin yhdistyvien organisaatioiden tavoitteiden mukaisesti.

Satakunnan hyvinvointialueen investointisuunnitelmassa 2023–2027 investointien rahavirraksi vuonna 2023 esitettiin 58 068 000 euroa, sisältäen investointiavustuksia 9,9 miljoonaa euroa. Investointien toteuma vuonna 2023 oli 32,6 miljoonaa euroa eli 56 %, ja sitovuustasot alittuivat kaikilta osin.

Rakennushankkeista RAS-peruskorjaus (Rauman sotekeskus) ja Satasomatiikka 1 (Kuumasairaala) hankkeiden käynnistyminen viivästyi huomattavasti alueen käynnistymiseen ja organisoitumiseen liittyvistä syistä. S-rakennuksen (Satapsykiatria) poikkeama suunnitelman ja toteuman välillä johtuu organisaatioiden budjetointikäytäntöjen eroista, ja merkittävästä kokonaisbudjetin alittamisesta.

Investoinnit laitteisiin ja kalustoon toteutuivat suunnitelman mukaisesti. ICT-investointien painopiste siirtyi käytännön syistä koskemaan ICT-infran ja työasemien rakentamista/vaihtoa. Työasemaprojekti jatkuu vuonna 2024 rajallisista resursseista johtuen. Edellisen lisäksi toteutettiin yhtenäistämishankkeita tietojärjestelmissä, joissa jäätin tavoitteesta resurssipulan vuoksi.

Luvut 1 000 €	TA 2023	TA muutos	Muutettu TA2023	Toteuma	Poikkeama	Toteuma-%	Käyttö 31.12.23
Investointimenot	58 068	0	58 068	32 626	25 442	56 %	32 626
Rakennukset	32 230	0	32 230	21 098	11 132	65 %	21 098
Laite ja kalustohankinnat	9 500	0	9 500	8 786	714	92 %	8 786
ICT- ja muut aineettomat hyödykkeet	16 338	0	16 338	2 742	13 596	17 %	2 742

Investointisuunnitelmassa 2023–2027 esitettyjen rakennushankkeiden toteuma

Luvut 1 000 €	TA 2023	TA muutos	Muutettu TA2023	Toteuma	Poikkeama	Toteuma-%	Käyttö 31.12.23
Ha-Sote osastojen pk	3 000	0	3 000	1 756	1 244	58 %	1 756
Ha-kunnossa-pitoinvestoinnit	3 400	0	3 400	2 637	769	78 %	2 637
Investoinnit vuokratiloihin	450	0	450	153	297	34 %	153
S-Rakennus	22 000	0	22 000	14 420	7 580	66 %	14 420
RAS-Peruskorjaus	37 000	0	37 000	0,26	36 999	0 %	0,26
Satasomatiikka 1 "kuuma sairaala"	120 000	0	120 000	289	119 711	0,24 %	289
Paloturvallisuuden parantaminen	735	0	735	376	359	51 %	376

2.5. Lainanottovaltuuksien käyttö investointien rahoittamiseen

Hyvinvointialueelle myönnettiin vuonna 2023 lainanottovaltuutta noin 302 miljoonaa euroa, josta investointisuunnitelman 2023 kohteisin oli sidottuna 202 miljoonaa euroa.

Lainaa vuoden 2023 investointien toteuttamiseen nostettiin 25 miljoonaa euroa aluehallituksen päätöksellä 6.11.2023.

Lainanottovaltuudet Luvut 1 000 €	Valtuus	Valtuudella käynnistettävät	Valtuutta käytetty aiemmillä	Valtuutta käytetty tilikaudella	Valtuutta käyttämättä
Vuosi 2023	202 100	202 100	0	25 000	177 100

2.6. Rahoitusosan toteutuminen

Luvut 1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	-45 284	4 154	-41 130	-38 334	2 796
Satunnaiset erät	0	0	0	1 558	1 558
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	-460	-460
Investointien rahavirta					0
Investointimenot	-58 068	0	-58 068	-32 574	25 494
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 947	0	9 947	20	-9 927
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0	0
Toiminta ja investoinnit, netto	-93 405	4 154	-89 251	-69 790	19 461
					0
Rahoitustoiminta					0
Antolainauksen muutokset					0
Antolainasaamisten lisäys muille	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys muilta	1 165	0	1 165	13 236	12 071
Lainakannan muutokset					0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	25 000	0	25 000	50 699	25 699
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 476	0	-10 476	-15 024	-4 548
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-647	-647
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	0	0	-47 434	-47 434

2.7. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Luvut 1 000 €	Sitovuus	Tilikauden tulos						Tuloarviot				
	N = netto, B = brutto	Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %	Alkup. Talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSA												
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	N	-79 965	-870	-80 835	-83 059	-2 224	2,7 %	0	0	0	0	0
Aikuisten palvelut	N	-160 056	-1 367	-161 423	-180 720	-19 297	10,7 %	0	0	0	0	0
Ikäntyneiden palvelut	N	-210 638	-20 895	-231 533	-206 504	25 029	-12,1 %	0	0	0	0	0
Erityis- ja sairaalapa- lvet	N	-327 584	-2 911	-330 495	-322 823	7 672	-2,4 %	0	0	0	0	0
Pelastuslaitos	N	-20 467	-691	-21 158	-20 572	586	-2,8 %	0	0	0	0	0
Konsernipalve- lut	N	-190 431	-848	-191 279	-201 047	-9 768	4,9 %	0	0	0	0	0
Hyvinvointialu- een hallinto	N	-10 919	1 707	-9 212	-6 952	2 260	-32,5 %	0	0	0	0	0
INVESTOINTI- OSA												
Laite ja kalustohankin- nat	B	9 500	0	9 500	8 786	-714	-8,1 %	0	0	0	0	0
ICT -ja muut aineettomat hyödykkeet	B	16 338	0	16 338	2 742	-13 596	-495,8 %	9 947	0	9 947	0	-9 947
Toistuvat kunnossapito- investoinnit	B	3 400	0	3 400	2 637	-763	-28,9 %	0	0	0	0	0
HVA osastojen peruskorjauk- set	B	3 000	0	3 000	1 756	-1 244	-70,8 %	0	0	0	0	0
Investoinnit vuokratiloihin	B	450	0	450	153	-297	-194,1 %	0	0	0	0	0
S-rakennus	B	22 000	0	22 000	14 420	-7 580	-52,6 %	0	0	0	20	20
RAS peruskorjaus	B	1 000	0	1 000	0,26	-1 000	-384515,4 %	0	0	0	0	0
Satasomatiikka 1 "kuuma sairaala"	B	2 000	0	2 000	289	-1 711	-592,0 %	0	0	0	0	0
Paloturvalli- suuden parantaminen	B	380	0	380	376	-4	-1,1 %	0	0	0	0	0
Leasing -ja muut vastuut	B	6 534	0	6 534	10 523	3 989	37,9 %	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ				0		0		0	0	0	0	0
Vuokravastuiden muutos	B	730	0	730	0	-730		0	0	0	0	0

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1. Tuloslaskelma

Hyvinvointialueen tuloslaskelma

	1-12/2023	
Toimintatuotot		
Myyntituotot	23 245 366,75	
Maksutuotot	75 423 529,38	
Tuet ja avustukset	21 860 674,56	
Muut toimintatuotot	13 434 383,59	133 963 954,28
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-451 215 753,99	
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-93 246 541,33	
Muut henkilösivukulut	-19 482 870,28	
Palvelujen ostot	-387 308 403,82	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-94 938 374,27	
Avustukset	-34 791 613,40	
Muut toimintakulut	-64 283 432,37	-1 145 266 989,46
Toimintakate	-1 011 303 035,18	
Valtion rahoitus		970 907 012,78
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	89 408,84	
Muut rahoitustuotot	4 199 210,31	
Korkokulut	-1 877 908,94	
Muut rahoituskulut	-348 547,49	2 062 162,72
Vuosikate		-38 333 859,68
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 982 965,30	
Arvonalentumiset	-2 043 482,36	-14 026 447,66
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	1 558 419,32	1 558 419,32
Tilikauden tulos		-50 801 888,02
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-50 801 888,02

3.2. Rahoituslaskelma

Hyvinvointialueen rahoituslaskelma

	1-12/2023	
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-38 333 859,68	
Satunnaiset erät	1 558 419,32	
Tulorahoituksen korjaukset	-460 348,49	-37 235 788,85
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-32 573 866,17	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	20 000,00	-32 553 866,17
Toiminnan ja investointien rahavirta		-69 789 655,02
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	13 235 993,92	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	50 699 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 024 035,92	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-646 810,80	48 264 147,20
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien	5 494 326,49	
Vaihto-omaisuuden muutos	-772 770,48	
Saamisten muutos	-17 436 424,39	
Korottomien velkojen muutos	-34 718 637,78	-47 433 506,16
Rahoituksen rahavirta		830 641,04
Rahavarojen muutos		-68 959 013,98
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	32 496 134,15	
Rahavarat 1.1.	101 455 148,13	-68 959 013,98

3.3. Tase

Hyvinvointialueen tase

VASTAAVAA	31.12.2023	1.1.2023	VASTATTAVAA	31.12.2023	1.1.2023
A Pysyvät vastaavat	205 525 125,79	173 587 153,40	A Oma pääoma	6 894 234,41	57 696 143,79
<i>I Aineettomat hyödykkeet</i>	3 446 121,66	1 527 986,23	<i>I Peruspääoma</i>	57 696 122,43	57 696 143,79
1. Aineettomat oikeudet	857 004,83	1 527 986,23	<i>V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</i>	-50 801 888,02	0,00
2. Muut pitkävaikutteiset menot	159 786,11	0,00			
3. Ennakkomaksut	2 429 330,72	0,00	C Pakolliset varaukset	8 502 687,00	10 327 300,00
<i>II Aineelliset hyödykkeet</i>	199 960 382,40	166 392 505,93	2. Muut pakolliset varaukset	8 502 687,00	10 327 300,00
1. Maa- ja vesialueet	11 667 095,03	9 379 095,03			
2. Rakennukset	164 634 006,82	94 499 541,31	D Toimeksiantojen pääomat	6 173 641,25	679 314,76
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 351 562,78	5 998 756,00	1. Valtion toimeksiannot	1 926 192,68	0,00
4. Koneet ja kalusto	14 975 454,22	15 252 118,02	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	657 175,84	665 250,50
5. Muut aineelliset hyödykkeet	177 780,05	180 500,09	3. Muut toimeksiantojen pääomat	3 590 272,73	14 064,26
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 154 483,50	41 082 495,48			
<i>III Sijoitukset</i>	2 118 621,73	5 666 661,24			
1. Osakkeet ja osuudet	2 118 621,73	5 666 661,24	E Vieras pääoma	311 509 117,01	296 424 761,76
C Vaihtuvat vastaavat	127 554 553,88	191 540 366,91	<i>I Pitkäaikainen</i>	95 975 116,54	60 946 963,26
<i>I Vaihto-omaisuus</i>	8 898 974,35	8 126 203,87	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	95 641 492,19	5 252 256,82
1. Aineet ja tarvikkeet	8 732 867,13	8 126 203,87	3. Lainat julkisyhteisöiltä	169 527,10	55 688 091,44
2. Keskeneräiset tuotteet	166 107,22	0,00	6. Ostovelat	157 482,25	0,00
<i>II Saamiset</i>	86 158 394,20	81 957 963,73	7. Muut velat/liittymismaksut	6 615,00	6 615,00
Pitkäaikaiset saamiset	2 463 132,08	15 699 126,00	<i>II Lyhytaikainen</i>	215 534 000,47	235 477 798,50
2. Lainasaamiset	2 463 132,08	15 699 126,00	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 499 597,18	2 032 947,28
Lyhytaikaiset saamiset	83 695 262,12	66 258 837,73	3. Lainat julkisyhteisöiltä	41 348,16	5 874 654,46
1. Myyntisaamiset	17 410 403,99	52 810 592,67	5. Saadut ennakot	216 141,88	6 192,46
3. Muut saamiset	19 226 255,54	7 189 059,19	6. Ostovelat	82 424 272,80	37 930 375,19
4. Siirtosaamiset	47 058 602,59	6 259 185,87	7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	324 547,76	24 356 385,44
<i>III Rahoitusarvopaperit</i>	1 051,18	1 051,18	8. Siirtovelat	118 028 092,69	165 277 243,67
4. Muut arvopaperit	1 051,18	1 051,18			
<i>IV Rahat ja pankkisaamiset</i>	32 496 134,15	101 455 148,13			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	333 079 679,67	365 127 520,31	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	333 079 679,67	365 127 520,31

3.4. Konsernilaskelmat

		2023
Toimintatuotot		134 499 855,69
Toimintakulut		-1 145 253 914,20
Toimintakate		-1 010 754 058,51
Valtion rahoitus		970 907 012,78
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)		
Korkotuotot	33 479,40	
Muut rahoitustulot	4 199 329,31	
Korkokulut	-2 150 519,76	
Muut rahoituskulut	-348 658,65	1 733 630,30
Vuosikate		-38 113 415,43
Poistot	-13 117 058,07	
Arvonlennukset	-2 043 482,36	-15 160 540,43
Tilikauden tulos		-53 273 955,86
Tilikauden verot		-637 213,89
Laskennalliset verot		77 394,50
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		92 873,40
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-53 740 901,85

Konsernin rahoituslaskelma

	2023	
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-38 113 415,43	
Tilikauden verot	-637 213,89	
Tulorahoituksen korjauserät	-460 348,49	-39 210 977,81
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-35 106 881,93	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	80 291,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 368 006,44	-31 658 584,49
Toiminnan ja investointien rahavirta		-70 869 562,30
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	52 302 188,46	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 415 968,92	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 790 038,73	42 676 258,27
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	5 494 326,49	
Vaihto-omaisuuden muutos	-772 770,48	
Saamisten muutos	-17 222 836,66	
Korottomien velkojen muutos	-28 307 264,41	-40 808 545,06
Rahoituksen rahavirta		1 867 713,21
Rahavarojen muutos		-69 001 849,09
Rahavarat 31.12.	33 866 516,74	
Rahavarat 1.1.	102 868 365,83	-69 001 849,09

Konsernin tase

VASTAAVAA	2023	VASTATTAVAA	2023
Pysyvät vastaavat	214 143 191,96	Oma pääoma	3 745 355,06
Aineettomat hyödykkeet	3 485 718,14	Peruspääoma	57 696 143,43
Aineettomat oikeudet	883 503,66	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-209 886,53
Muut pitkävaikutteiset menot	172 883,76	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-53 740 901,84
Ennakkomaksut	2 429 330,72	Pakolliset varaukset	8 502 687,00
Aineelliset hyödykkeet	208 514 783,69	Muut pakolliset varaukset	8 502 687,00
Maa- ja vesialueet	10 509 997,37	Toimeksiantojen pääomat	6 173 641,25
Rakennukset	171 922 618,32	Valtion toimeksiannot	1 926 192,68
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 351 562,78	Lahjoitusrahastojen pääomat	657 175,84
Koneet ja kalusto	15 143 711,22	Muut toimeksiantojen pääomat	3 590 272,73
Muut aineelliset hyödykkeet	509 254,82	Vieras pääoma	322 273 079,11
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	7 077 639,18	Pitkäaikainen	106 248 762,54
Sijoitukset	2 142 690,13	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	105 915 138,19
Osakkeet ja osuudet	2 142 690,13	Lainat julkisyhteisöiltä	169 527,10
Vaihtuvat vastaavat	126 551 570,46	Ostovelat	157 482,25
Vaihto-omaisuus	8 898 974,35	Muut	6 615,00
Aineet ja tarvikkeet	8 732 867,13	velat/liittymismaksut ja muut velat	
Keskeneräiset tuotteet	166 107,22	Lyhytaikainen	216 024 316,57
Saamiset	83 786 079,37	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 616 405,18
Lyhytaikaiset saamiset	83 786 079,37	Lainat julkisyhteisöiltä	41 348,16
Myyntisaamiset	17 390 171,44	Saadut ennakot	216 141,88
3. Muut saamiset	19 327 548,74	Ostovelat	82 846 805,53
4. Siirtosaamiset	47 068 359,19	Muut	325 295,26
Rahoitusarvopaperit	1 051,18	velat/liittymismaksut ja muut velat	
Muut arvopaperit	1 051,18	Siirtovelat	117 978 320,56
4. Muut arvopaperit	33 865 465,56	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	340 694 762,42
VASTAAVAA YHTEENSÄ	340 694 762,42		

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

Liitetietojen numerointi viittaa Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjeeseen (16.5.2022) hyvinvointialueen tilinpäätöksen liitetiedoista. Puuttuva numero tarkoittaa, ettei liitetietoa ole laadittu, koska se ei ole oleellinen tai se selviää kertomuksesta tai laskelmista. Liitetiedot täydentävät tilinpäätöslaskelmissä esitettyjä tietoja. Konsernitilinpäätöstä koskevia olennaisia liitetietoja on esitetty hyvinvointialueen vastaavassa kohdassa.

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät:

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoön suunnitelman mukaisilla poistoilla ja saaduilla rahoitusosuuksilla vähennettynä. Suunnitelmapoistojen mukaiset laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Konsernitilinpäätöksessä on tyttärien poistot oikaistu hyvinvointialueen poistosuunnitelman mukaisesti.

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

2) Hyvinvointialueen tilinpäätöksen vertailutiedot

Hyvinvointialueen varsinainen toiminta on alkanut 1.1.2023, ja vuoden 2022 toiminta on ollut valmistelevaa toimintaa. Tilinpäätöksessä hyvinvointialueen taseen vertailutietona esitetään avaava tase. Tuloslaskelman ja rahoituslaskelman sekä konsernitaseen osalta vertailutietoja ei esitetä. Esitystapa perustuu hyvinvointialueen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta annetun ohjeeseen, jossa viitataan kuntajaoston lausuntoon 90/2009.

6) Toimintatuotot hyvinvointialueen määrittelemänä tehtäväkokonaisuuksina. Liiketoimintojen toimintatuotot esitetään tehtäväalueisiin tai hyvinvointiyhtymän tulolajeihin sisällytettynä

Hyvinvointialue	TP 2023
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	4 327 323,36
Aikuisten palvelut	17 309 864,33
Ikääntyneiden palvelut	41 225 005,62
Erityis -ja sairaalapalvelut	36 841 401,92
Pelastuslaitos	397 800,51
Konsernipalvelut	18 393 730,78
Hyvinvointialueen hallinto	15 468 827,76
Yhteensä	133 963 954,28

Konserni	TP 2023
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	4 327 323,36
Aikuisten palvelut	17 309 864,33
Ikääntyneiden palvelut	41 225 005,62
Erityis- ja sairaalapalvelut	36 841 401,92
Pelastuslaitos	397 800,51
Konsernipalvelut	18 393 730,78
Hyvinvointialueen hallinto	15 451 971,86
Kiinteistö Oy Rauman sairaala	484 387,24
Kiinteistö Oy Uotilantie 5	68 370,07
Yhteensä	134 499 855,69

7) Valtion rahoitus eriteltynä

Valtion rahoitus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien rahoitus	917 976 476,00	29 298 971,00	947 275 447,00	948 576 149,92	1 300 702,92
Pelastustoimen rahoitus	22 900 648,00	730 918,00	23 631 566,00	22 330 862,86	-1 300 703,14
Yhteensä	940 877 124,00	30 029 889,00	970 907 013,00	970 907 012,78	-0,22

8) Palvelujen ostot eriteltynä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin

Palvelujen ostot	TP 2023
Asiakaspalvelujen ostot	242 390 469,95
Muiden palvelujen ostot	144 917 933,87
Palvelujen ostot yhteensä	387 308 403,82

9) Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä

Valtuustoryhmille annetut tuet	2023	2022
Valta kuuluu kansalle		3 897,84
Vapauden liitto	5 000,00	
Vihreä liitto	14 400,00	12 500,00
Vasemmistoliitto	25 992,89	10 254,66
Perussuomalaiset	28 157,94	27 174,43
Liike Nyt	10 000,00	
Suomen Keskusta	47 502,89	53 887,38
Kansallinen Kokoomus ja Suomen Kristillisdemokraatit	78 946,55	66 667,20
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue	93 529,27	32 764,27
Yhteensä	303 529,54	207 145,78

10) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistosuunnitelma	Tasapoisto 1.1.2023
Aineettomat hyödykkeet	
Aineelliset oikeudet	5 vuotta
Kehittämismenot	2 vuotta
Liikearvo	2 vuotta
Konserniliikearvo	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Ohjelmistot	5 vuotta
Perusparannukset vuokratiloihin	5 vuotta
Muut	2-5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Kiinteistöjen liittymismaksut	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	25 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta
Taloussrakennukset	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta
Asuinrakennukset	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit, puistot	15 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta
Putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta
Varavoimakoneet	15 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	20 vuotta
Muut alukset ja uivat työkoneet	10 vuotta
Raskaat ajoneuvot ja kuljetusvälineet	10 vuotta
Autot	4 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta
Muut raskaat koneet ja kalusto	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 vuotta
Sairaala- terveydenhuolto- yms laitteet, lyhytikäiset	5 vuotta
Sairaala- terveydenhuolto- yms laitteet, pitkäikäiset*	10 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytönmukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	
Pysyvät vastaavien sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa
Muut sijoitukset	ei poistoa

*) Laitteet, joiden taloudellinen pitoaika on varovaisuuden periaatetta noudattaen vähintään 10 vuotta (esim. magneettikuvauslaitteisto, tietokonetomografialaitteisto, suoradigitaalinen RTG-laitteisto ym.)

11) Selvitys olennaisista kuluihin sisällyvistä pakollisten varausten muutoksista

Pakollisten varausten muutokset	Konserni	Hyvinvointialue
	2023	2023
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	10 327 300,00	10 327 300,00
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella	-1 824 613,00	-1 824 613,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12	8 502 687,00	8 502 687,00

12) Selvitys satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisällyvistä eristä sekä olennaisista muihin toimintatuottoihin sisällyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisällyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappioista.

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	Konserni	Hyvinvointialue
	2023	2023
Kiinteistö Oy Rauman sairaalan purkuvoitto	0,00	1 558 419,32
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	1 558 419,32

13) Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisällyvistä olennaisista tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä.

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	Konserni	Hyvinvointialue
	2023	2023
Osinkotuotot muista yhteisöistä	26 672,50	26 657,50
Yhteensä	26 672,50	26 657,50

16) Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Satakunnan hyvinvointialue	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja kesk.er.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 221 641,04	306 345,23	0,00	1 527 986,27
Lisäykset tilikauden aikana	149 958,00	162 494,34	2 429 330,72	2 741 783,06
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	-500 243,89	-100 457,11	0,00	-600 701,00
Arvonalennukset ja niiden palautukset	-14 350,32	-208 596,35	0,00	-222 946,67

Poistamaton hankintameno 31.12.	857 004,83	159 786,11	2 429 330,72	3 446 121,66
Olennaiset lisäpoistot	-124 715,81	-208 596,35	0,00	-333 312,16

Erittely olennaisista lisäpoistoista:

Siirtyneiden organisaatioiden käyttöomaisuuteen konvertoimattomien hyödykkeiden kertapoisto ja aineettomien oikeuksien arvonalennukset.

UNA ydin -ohjelman käyttöomaisuuserien menojäännöksen kirjaus arvonalentumisiin.

Satakunnan hyvinvointialue	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.er.h.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	9 379 095,03	99 050 372,28	1 447 925,31	15 254 775,64	177 780,05	41 082 557,22	166 392 505,53
Lisäykset tilikauden aikana	2 288 000,00	32 188 845,80	2 256 222,55	5 311 027,70	0,00	4 596 580,81	46 640 676,86
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	-20 000,00	0,00	0,00	0,00	-20 000,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	40 524 592,79	0,00	0,00	0,00	-40 524 592,79	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-6 768 412,81	-226 821,91	-4 387 029,58	0,00	0,00	-11 382 264,30
Arvonalennukset ja niiden palautukset	0,00	-361 391,24	-105 763,17	-1 203 319,54	0,00	-61,74	-1 670 535,69
Poistamaton hankintameno 31.12.	11 667 095,03	164 634 006,82	3 351 562,78	14 975 454,22	177 780,05	5 154 483,50	199 960 382,40
Olennaiset lisäpoistot	0,00	-573 836,27	-116 263,17	-1 929 183,89	0,00	0,00	-2 619 283,33

Erittely olennaisista lisäpoistoista:

Kiinteistö Oy Rauman sairaalan sulautuminen, rakennuksen arvonorotusosuuden poisto -100 000 euroa. Siirtyneiden organisaatioiden käyttöomaisuuden konvertoimattomien hyödykkeiden kertapoisto ja konvertoitujen hyödykkeiden kirjaus arvonalentumisiin.

Siirtyneiden organisaatioiden käyttöomaisuuteen konvertoimattomien hyödykkeiden kertapoisto ja arvonalennukset.

Siirtyneiden organisaatioiden käyttöomaisuuteen konvertoimattomien hyödykkeiden kertapoisto ja arvonalennukset.

Aineettomat hyödykkeet				
Satakunnan hyvinvointialue konserni	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja kesk.er.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 255 754,27	554 803,78	0,00	1 810 558,05
Lisäykset tilikauden aikana	149 958,00	62 996,06	2 429 330,72	2 642 284,78
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot	-4 203,04	-116 078,34	0,00	-120 281,38
Tilikauden poisto	-503 655,25	-120 241,39	0,00	-623 896,64
Arvonlennukset ja niiden palautukset	-14 350,32	-208 596,35	0,00	-222 946,67
Poistamaton hankintameno 31.12.	883 503,66	172 883,76	2 429 330,72	3 485 718,14
Olennaiset lisäpoistot	-124 715,81	-208 596,35	0,00	-333 312,16

Aineelliset hyödykkeet							
Satakunnan hyvinvointialue konserni	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.er.h.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	10 421 997,37	129 817 788,33	1 447 925,31	16 194 836,47	588 436,57	42 351 433,30	200 822 417,35
Lisäykset tilikauden aikana	88 000,00	12 716 836,11	2 256 222,55	5 289 082,90	-79 181,71	7 129 596,57	30 352 434,52
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	-60 291,00	-20 000,00	0,00	0,00	0,00	-80 291,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	-1 102 385,15	0,00	-16 257,72	0,00	-1 689 504,00	-2 808 146,87
Siirrot erien välillä	0,00	40 713 824,95	0,00	0,00	0,00	-40 713 824,95	0,00
Kertyneet poistot	0,00	-1 991 943,71	0,00	-672 029,55	7 918,17	0,00	-2 656 055,09
Tilikauden poisto	0,00	-7 809 819,97	-226 821,91	-4 448 601,38	-7 918,17	0,00	-12 593 161,43
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	-361 391,24	-105 763,17	-1 203 319,54	-0,04	-61,74	-1 670 535,73
Poistamaton hankintameno 31.12.	10 509 997,37	171 922 618,32	3 351 562,78	15 143 711,18	509 254,82	7 077 639,18	208 514 783,65
Olennaiset lisäpoistot	0,00	-473 836,27	-116 263,17	-1 929 183,89	0,00	0,00	-2 619 283,33

Maa- ja vesialueet erittely		Konserni	Hyvinvointialue
		2023	2023
Maa- ja vesialueet			
	Kiinteistöjen liittymismaksut	241 461,94	241 461,94
	Muut maa- ja vesialueet	10 268 535,43	11 425 633,09
Maa- ja vesialueet yhteensä		10 421 997,37	11 667 095,03

Satakunnan hyvinvointialue				
Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 461 872,97	981 582,41	1 223 205,86	5 666 661,24
Lisäykset	0,00	0,00	20 000,00	20 000,00
Vähennykset	-2 831 872,97	0,00	-736 166,54	-3 568 039,51
Hankintameno 31.12.	630 000,00	981 582,41	507 039,32	2 118 621,73
Kirjanpitoarvo 31.12.	630 000,00	981 582,41	507 039,32	2 118 621,73

Satakunnan hyvinvointialue konserni			
Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	981 582,41	1 877 725,99	2 859 308,40
Lisäykset	0,00	20 000,00	20 000,00
Vähennykset	0,00	-736 618,27	-736 618,27
Hankintameno 31.12.	981 582,41	1 161 107,72	2 142 690,13
Kirjanpitoarvo 31.12.	981 582,41	1 161 107,72	2 142 690,13

17) Tytäryhteisöistä, mukaan lukien yhdistykset ja säätiöt, joissa hyvinvointialueella on määräämisvalta, nimi, yritys- ja yhteisötunnus ja hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin omistusosuus tytäryhteisöstä ja selvitys jos määräysvallan peruste ei ole äänten enemmistön tuottava omistus yhteisössä sekä hyvinvointialuekonsernin osuus sen omasta ja vieraasta pääomasta sekä voitosta tai tappiosta viimeksi laaditussa tilinpäätöksessä.

19/20) Osakkuusyhteisöistä sekä yhden viidesosan tai sitä suuremman omistusosuuden kohteena olevista yrityksistä tai yhteisöistä ja muista omistusyhteisyyshyhteisöistä nimi, yritys- ja yhteisötunnus, hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin omistusosuus sekä hyvinvointialuekonsernin osuus sen omasta ja vieraasta pääomasta sekä voitosta tai tappiosta viimeksi laaditussa tilinpäätöksessä.

Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteisessä määräysvallassa olevasta yhtiöstä sekä hyvinvointialueiden ja valtion yhteisessä määräysvallassa olevasta yhtiöstä nimi, yritys- ja yhteisötunnus, hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin omistusosuus sekä hyvinvointialuekonsernin osuus sen omasta ja vieraasta pääomasta sekä voitosta tai tappiosta viimeksi laaditussa tilinpäätöksessä.

Omistukset muissa yhtiöissä	Y-tunnus	Ha omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Ha aluekonsernin osuus (1 000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Rauman sairaala (poistuu 2023)	2700118-5	100 %	100 %	0,00	0,00	-1 143,84
Kiinteistö Oy Satakruunu	0563565-4	100 %	100 %	-46,41	13 497,13	-514,90
Kiinteistö Oy Uotilantie 5 (poistuu 2023)	0139089-9	70 %	70 %	0,00	0,00	5,60
Satasairaala Holding Oy	3007512-6	100 %	100 %	129,77	0,00	-0,12
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy Mukulatori	0567597-1	47,98 %	48 %	237,36	59,23	5,26
2M-It Oy	2859795-3	18,41 %	18 %	44,27	1 181,96	142,82
Satakunnan YH-rakennuttaja Oy	0645975-2	31,58 %	32 %	75,33	14,76	7,15
Pikassos Oy	1749706-8	25 %	25 %	38,19	87,17	-5,32
Valtion ja hyvinvointialueiden yhteiset yhtiöt						
Maakuntien tilakeskus Oy	2809806-2	3,90 %	3,90 %	0,00	0,00	0,00
Hyvil Oy	3324881-1	4,17 %	4,17 %	0,00	0,00	0,00
Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteiset yhtiöt						
Sarastia Oy	2360731-5	0,75 %	0,75 %	0,00	0,00	0,00
Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy	3172148-4	7,20 %	7,20 %	0,00	0,00	0,00

21) Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, hyvinvointiyhtymiltä, joissa hyvinvointialue on jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyksiltä.

Saamisten erittely	2023	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	0,00	20 232,55
Lainasaamiset	2 463 132,08	0,00
Yhteensä	2 463 132,08	20 232,55
Saamiset yhteensä	2 463 132,08	20 232,55

22) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni	Hyvinvointialue
	2023	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	3 100 000,00	3 100 000,00
Valtion rahoitus vuodelle 2023	24 575 645,98	24 575 645,98
Tuet ja avustukset	11 764 783,60	11 764 783,60
Muut tulojäämät	3 509 762,66	3 509 762,66
Tulojäämät yhteensä	42 950 192,24	42 950 192,24
Menoennakot	4 118 166,95	4 108 410,35
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	47 068 359,19	47 058 602,59

23) Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana

Oman pääoman erittely	Konserni	Hyvinvointialue
	2023	2023
Peruspääoma 1.1.	57 696 143,79	57 696 143,79
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	57 696 143,79	57 696 143,79
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	-1 130 089,31	0,00
Yritysmyyntit	670 583,33	0,00
Muutos, Kiinteistö Oy Rauman sairaala	249 619,45	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-209 886,53	0,00
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-53 740 901,84	-50 801 888,02
Omapääoma yhteensä	3 745 355,06	6 894 255,77

25) Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka eräänyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

Pitkäaikaiset velat	Konserni	Hyvinvointialue
	2023	2023
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	56 907 310,00	47 151 290,00
Lainat julkisyhteisöiltä	3 325,59	3 325,59
Pitkäaikaiset velat yhteensä	56 910 635,59	47 154 615,59

27) Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä.

Pakolliset varaukset	Konserni	Hyvinvointialue
	2023	2023
Muut pakolliset varaukset		
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	8 502 687,00	8 502 687,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	8 502 687,00	8 502 687,00

28) Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, hyvinvointiyhtymille, joissa hyvinvointialue on jäsenenä, sekä osakkuus- ja muille omistusyhteisöille.

Vieras pääoma	2023	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	0,00	182,78
Yhteensä	0,00	182,78
Vieras pääoma yhteensä	0,00	182,78

29) Maksuvalmiuden kannalta merkittävä sekkilimiitti ja siitä käyttämättä oleva määrä.

Sekkilimiitti	2023
Luotollisen sekkilimin limiitti 31.12	20 000 000,00
-siitä käyttämättä oleva määrä	20 000 000,00

30) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni	Hyvinvointialue
	2023	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkavelka ja sen henkilöstösivukulujen jaksotukset	78 862 152,17	78 862 152,17
Muut palkka- ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	16 540 594,21	16 540 594,21
Korkojaksotukset	367 554,12	280 955,36
Tutkimus- ja muiden hankkeiden menojäämät	19 596 945,18	19 596 945,18
Muut menojäämät	2 494 476,12	2 747 445,77
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	117 861 721,80	118 028 092,69

35) Vuokravastuut

Vuokravastuut	Konserni	Hyvinvointialue
	2023	2023
Toimitilojen vuokravastuut	137 644 535,42	137 644 535,42
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	10 522 860,36	10 522 860,36
Maa-alueiden vuokravastuut	3 000 751,00	1 884 782,00
Vuokravastuut yhteensä	151 168 146,78	150 052 177,78
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus, vuokravastuut		
Toimitilojen vuokravastuut	50 711 278,00	50 711 278,00
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	3 078 747,10	3 078 747,10
Maa-alueiden vuokravastuut	77 376,00	49 598,00
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus, vuokravastuut yhteensä	53 867 401,10	53 839 623,10
Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.		

38) Muut hyvinvointialuetta koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt. Tähän merkittäviä taseen ulkopuolisia järjestelyjä voivat olla mm. yhteistyö- ja kumppanuussopimuksista aiheutuvat vastuut, ympäristövastuut jne. Vastuut ilmoitetaan nimellisarvoisena ilman arvonnäköalaa, jos arvonnäköalaa voidaan sisällyttää vähennettäviin tai palautettaviin arvonnäköaloihin. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt voivat olla sellaisia, että niiden rahamäärää ei pystytä määrittämään. Tällöin vähimmäisinformaationa ilmoitetaan vastuun olemassaolo.

Sitovan sopimuskauden vastuut		
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni	Hyvinvointialue
	2023	2023
Sopimusvastuut		
Ikääntyneiden ympärivuorokautinen palveluasuminen	112 500 000,00	112 500 000,00
Vammaispalvelujen asumispalvelut	42 500 000,00	42 500 000,00
Lääkärityövoiman hankinta Satakunnan ha:lle DPS	20 000 000,00	20 000 000,00
Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut	15 500 000,00	15 500 000,00
Elintarvikkeet	8 500 000,00	8 500 000,00
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	199 000 000,00	199 000 000,00
Sopimusvastuut yhteensä	199 000 000,00	199 000 000,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	904 846,69	0,00

Sitovan sopimuskauden vastuut on laskettu arviona ja summat perustuvat sopimusmateriaaleihin.

39) Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain tai muuta hyvinvointialueen määrittelemää ryhmittelyä käyttäen

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2023
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	794
Aikuisten palvelut	1 805
Ikääntyneiden palvelut	2 724
Erityis- ja sairaalapalvelut	3 828
Pelastuslaitos	221
Konsernipalvelut	1 443
Hyvinvointialueen hallinto	168
Yhteensä	10 983

41) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2023
Vapauden liitto	0,00
Vihreä liitto	5 923,75
Vasemmistoliitto	14 242,50
Perussuomalaiset	8 725,50
Liike Nyt	0,00
Suomen Keskusta	28 583,00
Kansallinen Kokoomus ja Suomen Kristillisdemokraatit	21 392,88
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue	50 198,75
Yhteensä	129 066,38

42) Tilintarkastusyhteisölle suoritettut palkkiot eriteltyinä

Tilintarkastajien palkkiot	Konserni	Hyvinvointialue
	2023	2023
Tilintarkastusyhteisö BDO Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	47 223,64	45 998,62
Tilintarkastuspalkkiot hanketarkastukset	51 927,70	51 927,70
Muut palkkiot	8 250,00	8 250,00
Palkkiot yhteensä	107 401,34	106 176,32

43) Tiedot hyvinvointialueen ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Tehdyn selvityksen perusteella hyvinvointialueella ei ole intressitahoja, joilla olisi välitöntä tai välillistä liiketoimintaa hyvinvointialueen kanssa.

Hyvinvointialueenjohtajalle on tehty johtajasopimus 19.5.2022. Sopimuksen mukaan hyvinvointialuejohtajan irtisanoutuessa hallituksen ja hyvinvointialuejohtajan yhdessä toteaman luottamuspulan vuoksi vapaaehtoisesti suoritetaan hänelle kuuden kuukauden palkkaa vastaava korvaus. Hyvinvointialuejohtajan irtisanoutuessa omasta aloitteestaan sen vuoksi, ettei hänellä arvionsa mukaan ole organisaatiosta johtuvia edellytyksiä suoriutuvia tavoitteestaan menestyksellisesti, suoritetaan hänelle kolmen kuukauden palkkaa vastaava korvaus.

5. Eriytetyt laskelmat

5.1. Muut eriytetyt laskelmat

Kilpailulain 30 d:n edellyttää eriytettyjä laskelmia toiminnasta, joka toimii kilpailuilla markkinoilla. Ulkoisia myyntituottoja on alla olevassa taulukossa mainituilla yksiköillä. Näiden yksiköiden osalta ei ole tehty kirjanpidollista eriyttämistä toimintakulujen osalta. Kirjanpidolliseen eriyttämiseen ei ollut edellytystä hyvinvointialueen toiminnan alkaessa koska ei ollut riittävää tietoa toiminnan laajuudesta. Hyvinvointialueen johtoryhmän linjaus on, että kilpailuilla markkinoilla toiminnasta luovutaan, toimenpiteisiin on ryhdytty vuonna 2023. Satasairaalan kahviopalveluiden osalta kirjanpidollinen eriyttäminen on tehty. Kilpailuilla markkinoilla toimivien yksiköiden hinnoittelu on tehty markkinaperusteisesti.

Ulkoiset myyntituotot	2023
Ateriapalvelut	1 737 239
Siivouspalvelut	56 054
Pelastuslaitos	145 592
Logistiikkakeskus	13 421
Diagnostiset ja kliiniset tukipalvelut	998 531
Koulutuspalvelut	25 232
Yhteensä	2 976 069

Kahviopalvelut	2023
Liikevaihto	373 870
Liiketoiminnan muut tuotot	373 870
Materiaalit ja palvelut	-125 853
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-123 027
Palveluiden ostot	-2 827
Henkilöstökulut	-238 534
Palkat ja palkkiot	-192 498
Henkilösivukulut	-46 036
Poistot ja arvonalentumiset	0
Liiketoiminnan muut kulut	0
Kulut yhteensä	-364 387
Tilikauden yli-/alijäämä	9 483

6. Allekirjoitukset ja merkinnät

Tilinpäätöksen allekirjoittaminen

Porissa _____._____. 2024

SATAKUNNAN HYVINVOINTIALUEEN ALUEHALLITUS Lehtonen Harri
puheenjohtajaAlho Marja-Leena
varapuheenjohtajaKorkeaoja Juha
varapuheenjohtajaVesivalo Rauno
jäsenAlenius Sinikka
jäsenYlijoki Mirja
jäsenRaita-aho Voitto
jäsenHolmlund Anne
jäsenHannus Kari
jäsenAhvenjärvi Sauli
jäsenHaikkonen Aila
jäsenKerola Keijo
jäsenToivonen Jami
jäsenAho Mika
jäsenElomaa Irmeli
jäsenSakari Heidi
jäsen

HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Varhila Kirsi
hyvinvointialuejohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen

_____._____. 2024

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Ainasvuori Minna
HT, JHT

7. Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilinpäätös

Tase-erittelyjen saldospelvitykset (sähköinen arkisto)

Pääkirja kuukausittain (sähköinen arkisto)

Päiväkirja kuukausittain (sähköinen arkisto)

Käyttöomaisuuskirjanpidon tapahtumat (sähköinen arkisto)

Osto- ja myyntireskontratapahtumat kuukausittain (sähköinen arkisto)

Palkkakirjanpito palkkakausittain (sähköinen arkisto)

Varastokirjanpito (sähköinen arkisto)

Tositelajit

960AKT	960 Aktivoinnit
960ALV	960 ALV-maksuajo
960AMS	960 Asiakkaan manuaaliset suoritukset
960H	960 Hyvitys
960HYV	960 Hyvitysten palautus
960KOS	960 KOM tapahtumat (SUMU)
960KOS2	960 KOM kirjaukset kirjanpito
960KPA	960 Kirjanpitotapahtuman palautustapahtuma
960KPL1	960 Effica kirjanpito
960KPL2	960 Aromi kirjanpito
960KPL3	960 ExReport kirjanpito
960KPL4	960 Marela kirjanpito
960KPL5	960 ProConsona kirjanpito
960KPL6	960 TDOC kirjanpito
960KS	960 Kohdistussääntö
960KTO	960 Kirjaustosite
960MKM	960 Myyntireskontran kohdistustapahtumat maksutosite
960MKP	960 Myyntireskontran kohdistustapahtumat päätöstitite
960ML	960 Matkalaskut
960MU	960 Muistiotositteet
960MYL10	960 Laskunumero, laskulaji 10
960MYL11	960 Laskunumero, laskulaji 11
960MYL14	960 Laskunumero, laskulaji 14
960MYL16	960 Laskunumero, laskulaji 16
960MYL17	960 Laskunumero, laskulaji 17
960MYL19	960 Laskunumero, laskulaji 19
960MYL21	960 Laskunumero, laskulaji 21
960MYL22	960 Laskunumero, laskulaji 22
960MYL23	960 Laskunumero, laskulaji 23
960MYL24	960 Laskunumero, laskulaji 24
960MYL25	960 Laskunumero, laskulaji 25
960MYL26	960 Laskunumero, laskulaji 26
960MYL27	960 Laskunumero, laskulaji 27

960MYL28	960 Laskunumero, laskulaji 28
960MYL29	960 Laskunumero, laskulaji 29
960MYL30	960 Laskunumero, laskulaji 30
960MYL32	960 Laskunumero, laskulaji 32
960MYL33	960 Laskunumero, laskulaji 33
960MYL34	960 Laskunumero, laskulaji 34
960MYL35	960 Laskunumero, laskulaji 35
960MYL37	960 Laskunumero, laskulaji 37
960MYL38	960 Laskunumero, laskulaji 38
960MYL39	960 Laskunumero, laskulaji 39
960MYL40	960 Laskunumero, laskulaji 40
960MYL42	960 Laskunumero, laskulaji 42
960MYL43	960 Laskunumero, laskulaji 43
960MYL47	960 Laskunumero, laskulaji 47
960MYL50	960 Laskunumero, laskulaji 50
960MYL52	960 Laskunumero, laskulaji 52
960MYL53	960 Laskunumero, laskulaji 53
960MYL54	960 Laskunumero, laskulaji 54
960MYL55	960 Laskunumero, laskulaji 55
960MYL57	960 Laskunumero, laskulaji 57
960MYL58	960 Laskunumero, laskulaji 58
960MYL59	960 Laskunumero, laskulaji 59
960MYL62	960 Laskunumero, laskulaji 62
960MYL63	960 Laskunumero, laskulaji 63
960MYL65	960 Laskunumero, laskulaji 65
960MYL66	960 Laskunumero, laskulaji 66
960MYL70	960 Laskunumero, laskulaji 70
960MYL72	960 Laskunumero, laskulaji 72
960MYL73	960 Laskunumero, laskulaji 73
960MYL74	960 Laskunumero, laskulaji 74
960MYL75	960 Laskunumero, laskulaji 75
960MYL78	960 Laskunumero, laskulaji 78
960MYL79	960 Laskunumero, laskulaji 79
960MYL80	960 Laskunumero, laskulaji 80
960MYL81	960 Laskunumero, laskulaji 81
960MYL89	960 Laskunumero, laskulaji 89
960MYL90	960 Laskunumero, laskulaji 90
960MYL91	960 Laskunumero, laskulaji 91
960MYL92	960 Laskunumero, laskulaji 92
960MYL95	960 Laskunumero, laskulaji 95
960MYL96	960 Laskunumero, laskulaji 96
960OKM	960 Ostoreskontran kohdistustapahtumat maksutosite
960OL	960 Ostolaskujen tositenumero
960OLA	960 Suoraan S365:een syötettävät ostolaskut
960OM	960 Ostoreskontramaksut
960PA	960 Palkat
960PAK	960 Pakkausluettelo
960PSOP	960 PSOPmaksut

960RAHULK	960 Rahoituslaskelman ulkopuoliset
960SIS	960 Sisäisten laskujen tositteet
960VII	960 Asiakkaan viitemaksut
960VY1	960 Vaiheen 1 vyörytysten tositenumero
960VY2	960 Vaiheen 2 vyörytysten tositenumero
960VY3	960 Vaiheen 3 vyörytysten tositenumero
960VYP	960 Vyörytysten peruutusosite

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 80 pages before this page

Dokumentet inneholder 80 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 80 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 80 sider før denne side

Detta dokument innehåller 80 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 81 pages before this page
Dokumentet inneholder 81 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 81 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 81 sider før denne side

Detta dokument innehåller 81 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 82 pages before this page

Dokumentet inneholder 82 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 82 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 82 sider før denne side

Detta dokument innehåller 82 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende